bir ekmek bir Politika (ikisinden de vazgeçilmez)

EKONOMİ

Politika

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

CUMARTESİ 28 NİSAN 1979

ADRES: İstanbul: Yerebatan Caddesi Taşsavaklar Sok. No 5 Cağaloğlu
Ankara: İzmir Caddesi No 20/27 Kızılay

TELEFONLAR: İstanbul: 27 77 12 • 27 69 09
Ankara: 17 65 36 • 18 36 88

Fiyatı 250 kuruş

Yıl 5 Sayı 2116

*Maden-İş, Bank-Sen ve BAYSEN tüm demokrasi güçlerini 1 Mayıs'ta İzmir'e çağırıyor

1 MAYIS İZMİR'DE...

İstanbul (İSTA) — DİSK'e bağlı Maden-İş, Bank-Sen ve BAYSEN sendikaları 1 Mayıs'ı İzmir'de kutlama kararı almışlardır. Üç sendika tarafından yapılan ortak açıklamada, DİSK yönetiminin tutumunun 1 Mayıs gösterisinin İstanbul'da yapılmasını olanaksız kıldığı, bu nedenle yığınsal 1 Mayıs kutlaması geleneğinin yaşatılması için bu kararın alındığı belirtilmiştir. Yapılan açıklamada şu görüşlere yer verilmiştir:

«İçinde bulunduğumuz koşulların, bu yıl 1 Mayıs'ın kutlanabilmesi, özellikle İstanbul'da başarıyla kutlanabilmesi için demokrasi güçlerinin en geniş birlikteliğinin ve en geniş yığınsal katılımın sağlanmasını zorunlu kılmasına karşın, DİSK yönetimi tüm uyarıları gözardı ederek, gerekli çabayı göstermemiş ve tersine bir tutum izlemiştir. Bu tutum, demokrasi güçlerinin birlikteliğine zarar verici, yığınların katılımını düşündürücü, bunun sonucunda da her tür provokasyon olasılığını artırıcı bir durum yaratmış, sonuçta 1 Mayıs'ın İstanbul'da yığınsal kutlanmasını olanaklı olmasına karşın, fiilen olanaksız hale getirmiştir.»

Bu yılki 1 Mayıs'ın geçen yıllara oranla çok daha kapsamlı olması gerekirken, DİSK yönetiminin dar kapsamlı olarak işe başladığının kaydedildiği açıklamada daha sonra şöyle denilmiştir:

«Kutlamanın İstanbul'da olacağı açıklaması bile Sıkıyönetimin cevabından haftalarca sonra ve ne bağlı sendikaların ve geniş DİSK tabanının ne de diğer demokrasi güçlerinin görüşüne başvurulmadan yapılmıştır. Halen hazırlıkların bir kısmından vazgeçilmiş, bir kısmının ise nasıl olacağı bugüne dek açıklık kazanmamıştır. Bu koşullarda yığınlara nerede, nasıl ve ne yapacaklarını göstermek olanaksızlaşmıştır.

Yığınlar demokratik haklarını kullanırken baskılara uğrayabilirler. Bu konuda İşçi sınıfımız, tüm yığınların 15-16 Haziran'da, DGM protestosunda defalarca kararlılıklarını, cesaretlerini ortaya koymuşlardır. Yığınlar için asgari güvenlik önlemlerini almak görevi ise, yönetimi ve önder olmanın asgari gereğidir. Oysa DİSK, tüm demokrasi güçlerinin desteğini almak, en geniş yığınları kat

(Devamı 8. Sayfada)

DİSK yönetimi 1 Mayıs'ı İstanbul'da kutlayacağını yineledi

İstanbul, (A.A.) — DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk 1 Mayıs günü 1 Mayıs Alanında olacağını bildirerek hükümetin bu konudaki tutumunu eleştirmiş ve «CHP demokrasi sınavında sınıfta kalmıştır» demiştir.

CHP'nin geniş ekonomik ve demokratik haklar vaadi ile iktidara geldiğini, belirten Baştürk, CHP ağırlıklı hükümetin hak ve özgürlüklerin korunması konusunda hiçbir girişimde bulunmadığını, yeni yasa tasarıları ile demokratik hakları kısıtlamaya giriştiğini öne sürmüştür.

Hükümetin olumsuz tavrından yararlanan faşist güçlerin yeni mevziler kazandığını iddia eden Baştürk CHP'yi eleştirerek şöyle demiştir.

«1 Mayıs emeğin bayramının kutlanmasına yönelik saldırı ve tartışmalar bu gerçeği bir kez daha göstermiştir. CHP ağırlıklı iktidar bu konuda DİSK'in işçilerle askerleri karşı karşıya getireceğini ileri sürerek üstlendiği görevin sorumluluğundan kurtulabileceğini sanmakta ve hükümet olma sorumluluğuna uygun dav-

(Devamı 8. sayfada)

DSF, Ecevit'e bir mektup göndererek 1 Mayıs'ın yasaklanmasını kınadı

İstanbul (A.A.) — Dünya Sendikalar Federasyonu Genel Sekreteri Enrique Pastorino'nun Başbakan Bülent Ecevit'e bir mektup göndererek DİSK tarafından düzenlenen 1 Mayıs gösterilerine izin verilmemesini kınadığını bildirmiştir.

Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK) Genel Merkezinden yapılan açıklamaya göre Başbakan Bülent Ecevit'e gönderdiği mektubun bir örneğini DİSK

(Devamı 8. sayfada)

1 Mayıs yaklaşırken faşist saldırılar da yoğunlaştı

HABER MERKEZİ

İZMİR — 1 Mayısla ilgili afiş afiş asan üç lise öğrencisi, gece yarısı Güzelyalı semtinde bir araçtan açılan ateş sonucu yaralanmışlardır.

Emniyet Siyasi Şube Müdürü Mustafa Peştemalcı, yaralanan Bülent Bayraktar'ın Devlet Hastanesi'nde ameliyata alındığını, diğer yaralılar Refik Tabak ile Üzeyir Gözüpek'in Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde ayakta tedavi gördüklerini söylemiştir.

Peştemalcı, yaralı öğrencilerin İGD üyesi olduklarının belirlendiğini de açıklamış, «sanıkları arıyoruz. Elimizde sadece ateş açılan otonun plakası var» demiştir.

KARŞIYAKA'DA İKİ KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

ANKARA — Yenimahalle Karşıyaka semtinde dün sabah bir gazete bayii kimlikleri henüz saptanamayan iki kişinin silahlı saldırısına uğramış, saldırı sonunda, gazete bayii ile çevrede gazete satan bir genç öldürülmüştür.

A.A. muhabirinin yetkililerden aldığı bilgiye göre, dün sabah saat 07.20 sıralarında 18-19 yaşları arasında iki genç, Karşıyaka İkinci Cadde Dokuzuncu Sokaktaki gazete bayiine gelmişlerdir. İki genç aniden tabancalarını çekmişler ve

(Devamı 8. Sayfa'da)

Org. Evren İstanbul'da

İstanbul, (A.A.) — Genelkurmay Başkanı Orgeneral Kenan Evren beraberinde Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Nurettin Ersin olduğu halde dün İstanbula gelmiştir.

Askeri bir uçakla Yeşilköy'e gelen Genelkurmay Başkanı Orgeneral Kenan Evren ile Kara Kuvvetleri Komutanı Nurettin Ersin saat 12.30'da helikopterle 1. Ordu ve İstanbul Sıkıyönetim karargâhına geçmişlerdir.

Genelkurmay Başkanı ile Kara Kuvvetleri Komutanı 1. Ordu ve İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı karargâhına gelişlerinde 1. Ordu ve İstanbul Sıkıyönetim Komutanı Orgeneral Necdet Üruğ ve Kolordu Komutanı Korgeneral Hasan Varımlı tarafından askeri törenle karşılanmıştır.

1 Mayıs, Diyarbakır, Mardin, Hakkari ve Siirt'te de yasaklandı

Diyarbakır (A.A.) — 7. Kolordu ve Diyarbakır-Hakkari-Mardin-Siirt ve Urfa illeri Sıkıyönetim Komutanlığı «1 Mayıs» ile ilgili bir bildiri yayınlamıştır.

Konuyla ilgili Sıkıyönetim Komutanlığı'nın «3» numaralı bildirisi şöyledir;

«Geçmişte elem verici suçlara ulaşan 1 Mayıs toplantıları hafızalarda canlı olarak yaşamaktadır.

Yapılan müracaatlar karşısında böyle bir olayın yinelenmesini önlemek, vatandaşlarımızın huzurunun devamlılığını sağlamak ve memleketimizin bütünlüğü evvel ve sonrki dahil, 1 Ma

(Devamı 8. Sayfada)

Tabipler Birliği nükleer enerji santrallerinin kurulmasına karşı çıktı

İstanbul (A.A.) — Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi Başbakanı Dr. Erdal Atabek, nükleer enerji santralerinin arıza yapması durumunda yayılan ışınların erken ölümlere, kansere ve çeşitli biyolojik bozukluklara neden olduğunu söylemiştir.

Dr. Atabek, nükleer enerji santralerinin sağlık açısından yaratacağı sakıncaların hafife alındığını, yalnızca enerji ve turistik yönü bakımından incelendiğini ileri sürerek şöyle demiştir:

«Denetleyemeyeceğimiz, teknik olanaklarımızın buna yetmeyeceği bir enerji kaynağını kullanırken çok ciddi, kitlesel halk sağlığı sorunlarıyla karşılaşma, ülke-

(Devamı 8. Sayfa'da)

«Enerji ve Petrol sorunumuz» konulu seminer dün başladı

İstanbul (A.A.) — İstanbul Ticaret Odası tarafından Intercontinental Otelinde düzenlenen «Enerji ve Petrol Sorunu» konulu seminerde konuşan Sanayi eski Bakanlarından Mehmet Turgut Türkiye'nin enerji politikasının araştırmasız kulaktan dolma bilgilerle yürütüldüğünü öne sürerek «Türkiye büyük bir enerji krizinin, hatta çıkmazının içindedir» demiştir.

Seminere «Enerji seçiminde politik kriterler» konulu bir bildiri sunan Turgut, enerji tasarrufu için etkin önlemler alınması gerektiğini savunarak şöyle demiştir:

«Bu kriz veya çıkmazın etkileri gelecek günlerde daha da büyük olacak ve hem eko

(Devamı 8. Sayfa'da)

Yeditepe Şiir Armağanı Refik Durbaş'a verildi

İstanbul (A.A.) — 1951'ten beri yılın en beğenilen şiir kitabına verilen Yeditepe Şiir Armağanını bu yıl «Çırak Aranıyor» adlı kitabı ile ozan Refik Durbaş kazanmıştır.

Oktay Akbal, Recep Bilginer, Hüsamettin Bozok, Konur Ertop, Sami Karaören, Arslan Kaynardağ ve Adnan Özyalçıner'den oluşan Seçiciler Kurulu Refik Durbaş'ın «Çırak Aranıyor» adlı kitabını, 1978'de yayınlanan 58 şiir kitabı arasından seçmiştir.

Refik Durbaş'ın daha önce Kuş Tufanı, Hücremde Ayışığı ve Denizler Sincabı adlı şiir kitapları yayınlanmıştır.

AP'li Sarıoğlu, Mataracı için «Bu adam asılmazsa hiç kimse asılmaz» dedi

Ankara (A.A.) — AP Kocaeli Milletvekili Adem Ali Sarıoğlu, Gümrük ve Tekel Bakanı Tuncay Mataracı'yı ağır bir dille suçlayarak, «Bu adam asılmazsa, hiç kimse asılmaz» demiştir.

Sarıoğlu, dün parlamentoda düzenlediği basın toplantısında, «Büyük patronlar operasyonu» ile ilgili bilgi vermiş, bu olayın Gümrük ve Tekel Bakanının haberdar olduğunu, kendisinin ölümle tehdit edildiğini savunmuştur.

Sarıoğlu, kaçakçılık olayına ilişkin olarak Millet Meclisi'nde yaptığı konuşmadan sonra sürekli tehdit telefonları aldığını meçhul kimseler tarafından otomobille takip edildiğini anlatmış, şöyle devam etmiştir:

«Evime edilen telefonlarda Rize şiveli bir şahıs bana (Ağzının kirası kaça?) dedi. Ben de, (5.5) cevabını verdim. Aramızda daha sonra şu konuşmalar geçti:

— Sizinle anlaşmak kolay.

— Kaç kişisiniz?

— Ula, 5.5 adam olur mu?

— AP'nin aldığı oylar 5.5 milyondur, bu rakkama, diğer partilere oy veren namuslu insanları da katarsanız, sonucu daha iyi tesbit edersiniz.

— Anlaşıldı, senin zaten defin kağıdını satın almıştık. İşin bitik.

— Elimde 1.5 milyarlık bir dosya daha var. Siz ölüm çetesisiniz. O dosyayı açıklayayım, o zaman beni öldürürseniz daha çok para alırsınız.»

«MAFİA'DAN ÇEKİNMEDİM, ÇEKİNMİYORUM»

Sarıoğlu, konuşmasına devamla, «Yolsuzluklara Gümrük ve Tekel Bakanı Mata-

(Devamı 8. Sayfa'da)

Erbakan: Hükümet üflesen yıkılacak durumdadır

Merzifon, (A.A.) — MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan «hükümet üflesen yıkılacak durumdadır» demiştir.

Gezisinin 4. gününde Gümüşhacıköy ve Merzifon'da konuşmalar yapan Erbakan, AP lideri Demirel'in hükümetin yıkılmasını istemediğini yinelemiş ve özetle şunları söylemiştir:

«Demirel hükümetin yıkılmasını istemiyor. (Anarşi, pahalılık, yokluk devam etsin de CHP iyice çöksün, seçimde millet oyunu bana versin) diye düşünerek bekliyor. Pazarda malının ayıbını saklayan satıcı gibi yuvarlak laflarla vaziyeti idare ediyor.

MİLLETVEKİLLERİNİ GARSON MU GETİRSİN

Demirel'in hükümetin kıyılmasını istemediğinin delili şudur: Demirel CHP'den istifa eden milletve-

(Devamı 8. Sayfada)

MSP, işçi bayramının 24 Temmuz olmasını öngören yasa önerisi verdi

Ankara (A.A.) — MSP'li iki milletvekili, Millet Meclisi Başkanlığına işçi bayramının 24 Temmuz olmasını öngören yasa önerisi vermişlerdir.

Diyarbakır Milletvekili Yaşar Göçmen ve Mardin Milletvekili Abdülkadir Timurağaoğlu, ulusal bayram ve

(Devamı 8. Sayfada)

Kuyumcular: «Altın kaçakçılığının muhatabı biz değiliz» dediler

Ankara (A.A.) — Tüm illerin Kuyumcu Sanatkarları Dernekleri yöneticileri, Maliye Bakanlığının bir süre önce Resmi Gazete'de yayınlanan altın alım-satımı ile ilgili tebliğini eleştirmişler, «Altın kaçakçılığı konusunda kendilerinin muhatap alınmasını yersiz olduğunu» söylemişlerdir.

Hükümet yetkililerine de bu konudaki sorunlarını anlattıklarını ifade eden kuyumcular, gazetecilerle yaptıkları sohbet toplantısında, yeni uygulamanın getireceği sakıncalara ilişkin ayrıntılı bilgi vermişler ve yeni uygulamadan yakınmışlardır.

YERALTI ÖRGÜTLERİ

Getirilen yeni önlemlerle altın kaçakçılığının önlenemiyeceğini iddia eden kuyumcular, «Altın kaçakçılığının yeraltı örgütleri kanalı ile yapıldığını, kuyumcuların kaçakçılıkla hiçbir ilgisi bulunmadığını» bildirmişlerdir.

Maliye Bakanlığı'nca yayınlanan tebliğde, kuyumcu-

(Devamı 8. Sayfa'da)

IMF ile görüşmeler sürüyor

Ankara (A.A.) — IMF ile Türkiye arasında dün Maliye Bakanlığı'nda başlayan görüşmelere dün de devam edilmiştir.

Maliye Bakanlığı yetkililerinin yanı sıra, Merkez Bankası, Hazine Genel Müdürlüğü, Devlet Planlama Teşkilatı ve alınacak yardımı kullanacak ilgili kamu iktisadi kuruluşları temsilcilerinin katıldığı toplantı dün sabah saat 09.30'da Maliye Bakanlığında başlamıştır.

İlgililer, Uluslararası [illegible]ra

(Devamı 8. sayfada)

Beslenme sorunu

— 3 —

Yani Türkiye'de ölen kişilerin yarısından fazlası, 5 yaşına kadar olan çocuklar. Demokratik Alman Cumhuriyetinde ölen 100 kişiden 8'i, İngiltere'de ise ölen 100 kişiden 17'si 0-5 yaş arasındaki çocuklar. Bu sayılar açıkça görüldüğü gibi, geri bırakılmış ülkelerde çocuk ölüm oranlarının, gelişmiş ülkelere göre çok yüksek olduğunu gösteriyor.

ÇOCUĞUN EK BESİN MADDELERİ

İlk 9 ayda anne sütü çocuk için gereklidir dedik. Fakat özellikle ilk 6 aydan sonra yetersiz kalacağı, 9 aydan sonra da hiç fayda etmeyeceği için çocuğa ek gıdalar vermek gerekir. Yani dışardan birtakım gıdalarla çocuğu desteklemek gerek. Peki çocuğa ne vereceğiz? Öncelikle ve özellikle süt. Peki ne sütü? Sütçü sütü mü? Sütçü sütleri artık süte su katılmış olarak değil, neredeyse suya süt katılmış olarak satılıyor. Temizlik derecesi, içindeki mikroplar da ayrı konu. İnek sütü mü? Köylerde ailelerin inek sütünü kendileri sağlama olanakları olabilirse de köylerde üretilen süt genellikle aile için gelir kaynağıdır. Ayrıca bu sütün besin değeri de yüksektir. Ama bunu çocuğa verebilmek için önce ineğin hastalıklı olmadığını bilmek gerekir. Veremli bir inekten sağılan sütün içindeki mikroplar, süt kaynatılsa bile kolay kolay ölmez. Çocuğun bu durumda verem mikrobunu alması büyük bir olasılıktır. Kutu sütleri mi? Bunların bakkallarda uzun süre bozulmadan durmasını sağlamak için içerine ilaç katılmıştır. Yani biz bunu bebeğe verirsek, bebeğin vücuduna her gün olmadık ilaçları gönderiyoruz demektir. Doktor tavsiyesi olmadan hiç bir ilacın kullanılmaması gereken bebeklik çağında böylesi bir olayın sakıncası açıktır. Bir de S.E.K. (Süt Endüstri Kurumu) sütleri var. SEK'in şişe sütleri, besin değeri, bileşimi, temizliği denetlenmiş ve devlet eliyle üretilen bir süttür. Diğer sütlerden de daha ucuzdur. Fakat bu süt son senelerde özel şirketlere ait diğer sütlerin rekabetleri sonucu piyasadan neredeyse silinmek ve kalitesi giderek düşmektedir. Eskisinden daha yağlı olmasına karşın daha sulu olduğunu ve daha kolay bozulduğunu da herkes biliyor.

O ZAMAN ÇÖZÜM NEDİR?

Halk, piyasada görebildiğimiz besin değeri düşük, kalitesiz sütler arasında tercih yapmak ve ehvenişer olanı seçmek zorunda kalmak istemiyor. İstenilen, devlet eliyle üretilen, denetlenen ve dağıtımı düzenlenen nitelikte bir süttür.

DİĞER BİR EK BESİN: MAMALAR

Mama nedir? Mama yalnızca doğada bulunan bazı besin maddelerinin çocuk için öğütülerek hazırlanmış bir bileşimidir. Anne sütünün verilemediği veya yetmediği durumlarda mama bir çaredir. Fakat bunlar vitamin içermediklerinden meyva suları ile desteklenmesi gerekir.

Öte yanda ülkemizde satılan mamaların çoğunun bileşiminde çocuk için gerekli besin maddeleri kâr amacıyla düşük tutulmaktadır. Bu nedenle beslenme bozukluğu sonuçlarını doğurabilirler. Ya da en azından şişman fakat kof çocuklar yaratabilirler.

Besin değeri düşük olduğu saptanan mamalar yapıldıkları ülkelerde yasaklandıkları halde, bir takım geri kalmış ülkelere pazarlanmaktadırlar. Örneğin bir İsveç firmasının çıkardığı mamanın üretilmesi ve İsveç dışına ihracı yasaklandı. Bu firma tek çıkar yol olarak parayı sınır dışına çıkartma ve bununla ülkemizde fabrikalar kurma girişimleri içinde. Ayrıca ürettiklerini İsveç'ten yani kendi ülkesinden ihraç edemeyeceği için Türkiye'den ihraç etmeyi planlıyor.

Bir de Süt Endüstri Kurumu'nun ürettiği SEK MAMA denilen bir mama var. Bu mamanın Türkiye'de üretilmesi için UNICEF para ve malzeme yardımı yapmış. Fabrikası 1971 de üretime geçmiş. Üretilen mamanın besin değeçok yüksek ve fiyatı da çok ucuzdur.

Fakat özel kuruluşlara ait diğer mamaların rekabetine dayanamadığından bu mamanın adı var sanı yok. Piyasayı SMA'lar, Eledon'lar, Arı mamalar, Çapa mamalar tutmuş. Yani Türkiye'de insan sağlığının önkoşulu olan beslenmeye bile ticari açıdan bir sömürü aracı olarak bakılmaktadır.

DÜNYADA DURUM:

Beslenmenin öneminden söz ettik. Ama böylesine büyük önemi olan bu konuda, dünyada çeşitli ülkelerde neler yapılıyor? Yeterince üzerinde duruluyor mu?

Dünya Sağlık Örgütü Anayasasında «Herkese eşit hizmet ilkesi var. Çocuk Hakları Evrensel Beyannamesinde, çocuğun özel bir şekilde korunmaya ve bakılmaya, gereksinimi olduğu vurgulanır, her çocuğa bedensel, düşünsel, ruhsal gelişme ve olanakların sağlnaması ilkesi yer alır. Bunlar güzel ilkeler... Ama bu ilkeler gerçekleştiriliyor mu? 1974 yılında Roma'da Dünya Besin Konferansı toplandı. Bu konferansta saptanan gerçekler, hiç de yasaların söylediği gibi değil. Sadece Uzak Doğuda, beslenme yetersizliğinden 100.000 den fazla çocuk kör. Zekâ geriliği oranı aynı biçimde yüksek. Dünyada kör olmak üzere olan çocukları, bu sakatlıktan kurtarabilmek için, yılda 3 milyon dolar harcamak gerekli, ve yeterli. Oysa sadece ABD de reklam için yılda 20 milyar dolar harcanıyor. Yine dünyadaki hasta çocukların kurtarılması için 2 milyar dolar gerekiyor. Dünyada silahlanma için harcanan para ise yılda 300 milyar dolar. Hasta sakat çocukları kurtarmak olasıyken, bu çocukları kurtarmak için gereken paranın kat kat fazlasının nelere harcandığı ortada. Çocukların ise beslenme bozukluğu yüzünden sakat kalması, ölmesi bekleniyor ancak. Dünyada her gün doğan 180.000 bebekten 40.000'i bir yaşına gelmeden ölüyor. Yalnız Güney Amerika ülkelerinde 1976 yılında, 70.000 çocuk açlıktan ölmüştür. Yeryüzünde milyonlarca çocuk açlık nedeniyle gelişemiyor. Örneğin; Venezüella'da 5 yaşına kadar olan çocukların yarısı boy, kilo ve genel gelişme acısından yaşıtlarından çok daha geride. Bu sayılar, tüm dünyadaki genel durumu sergileyen ortalama rakkamlardır. Gerçekte çeşitli ülkelerdeki durum çok büyük farklılıklar gösterir. ABD'de doğan 1000 bebekten 25'i ölürken, Türkiye'de 153'ü ölmekte. Çekoslavakya'da ise bu oran % 21,5 yaşına kadar olan ölümlerin tüm ölümlere oranı da değişik ülkelerde çok farklı.

Türkiye'de: % 50,9

Demokratik Alman Cumhuriyetinde: % 7,7

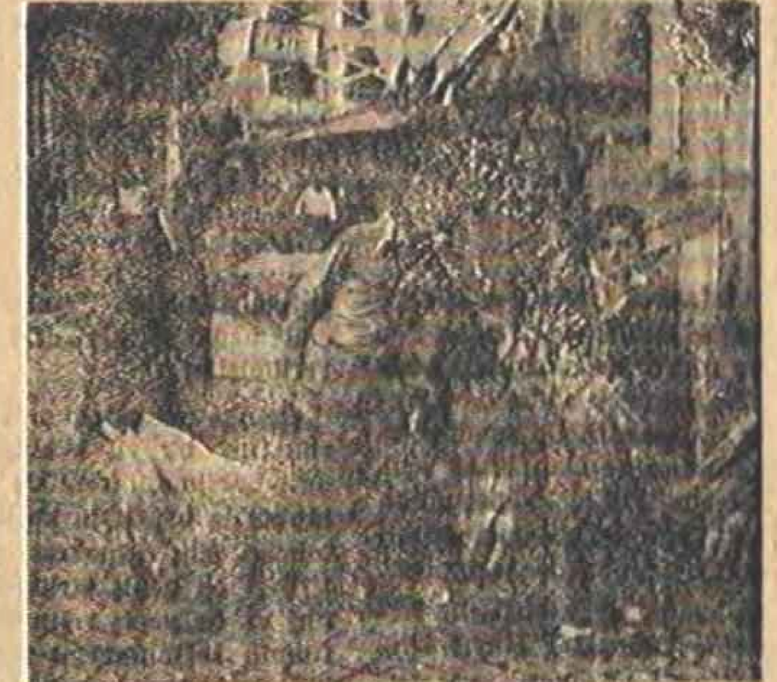
İngiltere'de: % 17

Yani Türkiye'de ölen kişilerin yarısından fazlası, 5 yaşına kadar olan çocuklar. Demokratik Alman Cumhuriyetinde ölen 100 kişiden 8'i, İngiltere'de ise ölen 100 kişiden 17 si 0-5 yaş arasındaki çocuklar. Bu sayılar açıkça görüldüğü gibi, geri bırakılmış ülkelerde çocuk ölüm oranlarının, gelişmiş ülkelere göre çok yüksek olduğunu gösteriyor. Bu ölümlerin esas nedeni ise sürekli belirtildiği gibi beslenme bozuklukları ve sağlık hizmetlerinin yetersiz oluşudur.

Gerçek besin değeri taşıyan et, süt, yumurta gibi maddeler geri bıraktırılmış ülkelerde çok az tüketiliyor. Esas tüketilen tahıl. Buna karşın gelişmiş ülkelerde ve Sosyalist ülkelerde tüketilen tahıl miktarı, et, süt, yumurtaya oranla daha az. Geri bıraktırılmış ve gelişmi şülkelerin aralarındaki bu farklılıklara karşın, yine de bir ortak noktaları var.

(Devam Edecek)

DÖRT BİR YÖREDEN KISA KISA

Fiyatları son iyi ay içinde iki katına yükselen süpürgeleri gösteren satıcılar görülüyor. (Foto: ABC)

Süpürge fiyatları son iki ayda iki katına çıktı

Ordu (ABC) — Artan hayat pahalılığı, halkın en çok kullandığı süpürge fiyatlarını da etkilemiş bir kaç ay önce 50 liraya satılan süpürgeler 100-120 liraya kadar yükselmiştir.

Dağ köylerinde ekilen ve buğday gibi biçilerek süpürge yapılan bitkilerin son yıllarda ekilmemesi ve işçilik ücretlerinin artması süpürge fiyatlarına yükselmesine neden olarak gösterilmektedir. Süpürge imalatçıları artan hayat pahalılığı karşısında fiyat artışının zorunlu olduğunu söylemişlerdir.

Havsa Atatürk anıtının etrafının biriket imalathanesi halini alması tepkilere yolaçıyor

Etrafı briket imalathanesi halini alan Havsa Atatürk Anıtı. (Foto: ABC)

HAVSA, (EDİRNE), (ABC)

Havsa ilçesindeki Atatürk anıtının etrafının adeta briket imalathanesi halini alması Havsalılarca tepkiyle karşılanmaktadır.

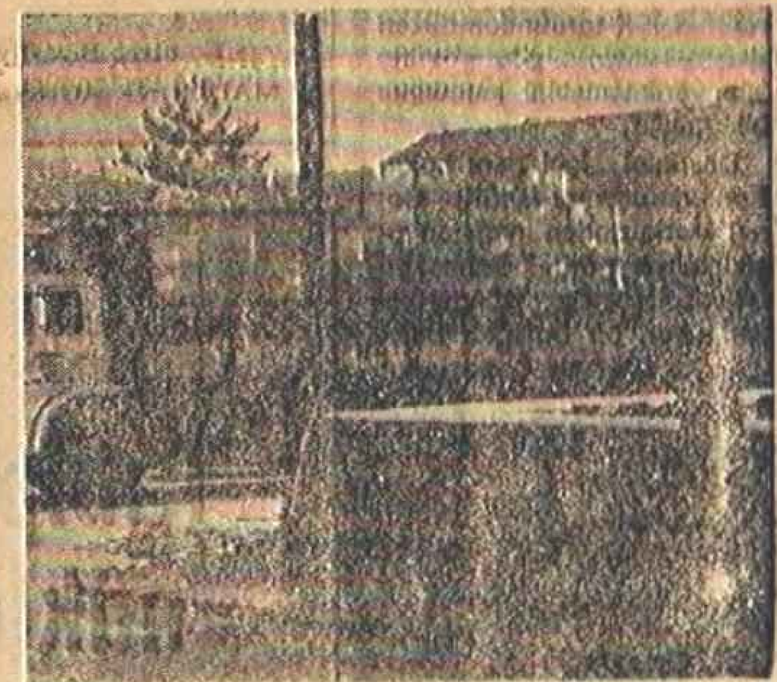
Atatürk anıtının yedi yıldan bu yana hiç restore edilmediğini söyleyen Havsalı yurttaşlar «Bu bir yana bir de hükümet konağı inşaatının molozları anıt etrafında çirkin bir görünüm yaratmaktadır. Bir de belediyenin imar planı için işaret briketlerinin Atatürk anıtı önünde imal edilmesi hiç hoş karşılanacak bir durum değil» şeklinde konuşmaktadırlar.

640 gram ekmek 5 liradan satılacak.

Zonguldak (AKA) — İl Koordinasyon Kurulu Zonguldak, Kilimli ve Çatalağzı için ekmek fiyatlarını ayarlamıştır. Buna göre Zonguldak'ta bundan sonra 640 gram ekmek beş liradan satılacaktır.

Edinilen bilgiye göre daha önce 675 gramı beş liradan satılan ekmek için fırın işverenleri maliyetin arttığını ileri sürerek 656 gram olması isteminde bulunmuşlardır. Ancak İl Koordinasyon Kurulu istenen gramajın çok düşük olduğunu belirleyerek maliyeti arttıran zamlar karşılığı ekmek gramajını 35 gram eksiltmiştir.

Öte yandan Belediye yetkilileri, bazı esnafın da yeni tarife isteminde bulunduklarını belirtmişlerdir.

Bolu Tekel Başmüdürlüğü'ne sigara getiren Tekel kamyonu görülüyor. (Foto: ABC)

Bolu'da bir ayda 6 ton sigara dağıtıldı.

Bolu (ABC) — Bolu'lu sigara tiryakileri artık bayram yapıyorlar, çünkü artık yıllardır hasret kaldıkları filtreli sigarayı istedikleri zaman bulabiliyorlar.

Daha önceleri bir paket sigara aalbilmek için büyük zahmetlere girdiklerini, çoğu zaman karaborsadan almak zorunda kaldıklarını söyleyen Bolu'lu sigara tiryakileri «Kentimizdeki Tekel Müdürlüğü Başmüdürlük olunca sigara bollaştı. Nihayet gönlümüzce filtreli sigara içebiliyoruz» şeklinde konuşmaktadırlar.

Konuyla ilgili bilgi veren Bolu Valisi M. Macit İskenderoğlu şu bilgileri vermiştir:

«Bolu Tekel Müdürlüğü bilindiği üzere yeni yılla birlikte Tekel Başmüdürlüğü oldu. Bu nedenle eskisi gibi sigara ihtiyacımızı Kocaeli Tekel Başmüdürlüğünden değil direkt olarak fabrikadan temin ettiğimiz için artık sigara sıkıntısı sona erdi. Bolu'da bir ay içinde 6 ton filtreli sigara dağıtıldı. Her sigara bayiine haftada 14 kilo sigara veriyoruz. Bu arada köylerden yapılan müracaatları, [illegible] memurlarımız değerlendirdikten sonra köylere de Tekel bayiliği vereceğiz.»

Tütün rekoltesi 1 milyon kilo

Yenişehir (AKA) — Yenişehir'de bu yıl satın alınacak tütün miktarının 1 milyon kiloyu bulacağı tahmin edilmektedir.

Yenişehir Tekel Tütün Müdürü Dertop'un verdiği bilgiye göre bu yıl üretimde yüzde yüz oranında bir artış beklendiği öğrenilmiştir.

Öte yandan Tekelin 1978 yılı tahmini rekoltesi 85 bin olarak belirlenmesine rağmen her yıl olduğu gibi tahmin edilen rekoltenin üstünde tütün yetiştirildiği belirtilmektedir.

SİNEMALAR

Beyoğlu

11.00 - 12.35 - 13.30 15.20 - 16.25 - 17.55 - 19.20 - 21.15
- DÜNYA: (46 63 61) Çingene 12.00 - 14.15 - 16.30 - 19.20 - 21.15
- FİTAŞ: (49 93 61) Ilık Vücutlar 12.00 - 14.15 - 16.30 - 19.20 - 21. 15
- EMEK: (44 84 39) Tehdit 12.00 - 14.15 - 16.30 - 17.45 - 21. 15
- ELHAMRA: (44 22 36) Sarı Emanuel - Hong Konglu Baba 11.00 - 21.00
- LÂLE: (44 35 95) Güneşli Bataklık 12.00 - 14.45 - 16.30 - 18.45 - 21.15
- SES: (45 24 16) Kızgın Savaşçı - Günah Meleği: 11.00'den sonra devamlı
- SİNE POP: (44 24 22) Sürü
- ÜNAL: (44 93 06) Ceylan - Sarhoş 13.30 - 20.30
- YENİ MELEK: (44 42 89) Kanca 12.00 - 14.45 - 16.30 - 18.45 - 21.15
- ZAFER: (44 93 06) Ceylan- Sarhoş 13.30 - 20.30
- AS: (47 63 15) Karavan
- KONAK: (48 26 06) Üçüncü Balkan Film Şenliği 11.00 - 12.45 - 14.45 - 17.00 - 19.15 - 21.30
- İNCİ: (40 45 95) Dertli Pınar 12.15 - 14.15 - 16.30 - 18.45 - 21.30 - C. Tesi - Pazar 11.00'den sonra devamlı
- ŞAN: (40 67 92) Kaybolan Yıllar

İstanbul

- YUMURCAK: [illegible] Kara Çarşaflı Gelin - Aç Gözünü Mehmet 11[illegible] - [illegible] - 16.30 - 18.00 - 20.30
- BULVAR: (21 35 78) Sultan 11.00 - 13.00 - 15.00 - 17.00 - 19.00 - 21.00
- AYDIN: (21 35 58) Toprağın Oğlu - Bülbül Ailesi 11.15 - 20.00
- HAKAN: (23 42 33) Dertli Pınar
- KISMET: (21 17 21) Dertli Pınar
- KRİSTAL: (21 17 21) Kanca
- KARTAL: 75 21 27) (Parseller) Yıkılış - Panik
- MARMARA: (22 38 60) Krokadil 12.00 - 14.15 - 16.30 - 18.45 - 21.15
- SİNEMA SUR: (23 67 12) Ölüm Kumarı - Kadın Doktor Olunca 12.00'den itibaren devamlı
- SİNEMA 74: (72 04 44) Baba Oğul Gelli
- ŞAFAK: (22 25 13) Kanca
- ÖZLEM: (21 81 29) Astronot Fehmi - Hem Seviş, Hem Dövüş 12.00'den itibaren devamlı
- ÖZKAN: (21 31 29) Karımın Nişanlısı - 12.00'den itibaren devamlı
- NİLGÜN: (21 11 [illegible]) Kaybolan Yıllar - Ş[illegible]noğlu Şaban 13.00 - 15.00 - [illegible] - 19.00 - 21.15
- YENİ METE: (Eyüp) Şaolin - 5 Deli P[illegible]a 12.00 - 20.30

Kadıköy Üsküdar

- ARK: (54 02 66) Doktor Moro'nun Adası 11.00'den itibaren devamlı.
- ATLANTİK: (44 43 70) Dertli Pınar 12.00 - 14.00 - 16.00 - 21.30
- KENT: (36 96 12) Amerikan Fever
- SİNEMA 63: (55 10 84) İyi Aile Çocuğu
- SUNAR: (33 05 84) Toprağın Oğlu

SİNEMA 73: (53 09 97) (Cevizli) Panik - Yıkılış

TİYATROLAR

- ALİ POYRAZOĞLU KORHAN ABAY TİYATROSU: (49 56 52) İsteyenin Bir Yüzü Kara Vermeyenin Zenci
- ANYAMANYA KUMPANYA: (37 80 83) Kadıköü Hakan Sineması) (Mete İnselel Tıpkısının Aynısı (21.30)
- BAKIRKÖY HALKEVİ: Memleketimden İnsan Manzaraları Cuma: 18.30, Cumartesi - Pazar: 15.30
- DEVEKUŞU KABARE: (44 46 75) (Zeki Alasya - Metin Akpınar) Biz Bize Benzeriz

GAZANFER ÖZCAN - GÖNÜL ÜLKÜ TİYATROSU: (46 80 91) Karımla Evleniyorum

- İSTANBUL AKADEMİK SANAT TOPLULUĞU: (33 06 13) (Sunar Tiyatrosu) Suç
- KENT OYUNCULARI: (46 35 89) Odalar
- NEJAT UYGUR: (22 41 12) Napolyon
- LEVENT KIRCA ARKADAŞ KABARE: (25 01 78) (Eski Çevre Tiyatrosu) Hayatiye Bir Hayat Ver.
- TEVFİK GELENBE TİYATROSU: (37 87 94) (Kadıköy İl Tiyatrosu) Hadi Gene İyisiniz.

ŞEHİR TİYATROLARI:

- FATİH: (26 53 80) Hitler Faşizminde Hayat-ı Hakikiye Sahneleri (21.00)
- KADIKÖY: (36 31 21) Yarın Bütün Dünya
- ÜSKÜDAR: (33 03 97) Patavatsız Hanımefendi (21.00)
- TEPEBAŞI DENEME SAHNESİ: Kel arkıcı Bir Vienme Teklifi (15.30).

Arafat, waldheim'e mesaj gönderdi

«Lübnan'a yapılan saldırı Camp David'in sonucudur»

Beyrut (AA) — FKÖ Yürütme Kurulu Başkanı Yaser Arafat İsrail'in Lübnan kentleri ve köyleriyle Filistin kamplarına karşı giriştiği saldırılarla ilgili olarak BM Genel Sekreteri Kurt Waldheim ile BM Güvenlik Konseyi Başkanına birer mektup göndermiştir.

Filistin Enformasyon Ajansı «WAFA»nın haberine göre, Arafat mektubunda İsrail birliklerini son beş günde Lübnan ve Filistin halklarına karşı ABD'den elde edilen silahlarla bir imha savaşına girişmekle suçlamış, bu saldırının İsrail-Mısır ikili antlaşması onay belgelerinin değiş tokuşu ile aynı devreye rastladığına dikkati çekmiştir.

Muhturada ikili anlaşmanın, İsrail'i saldırılarını sürdürmeye teşvik ettiğini ve bögede gerginliği artırarak, Filistin halkının haklarına dayalı adil bir barışın kurulmasını geciktirdiğini belirten Arafat, Waldheim ve Güvenlik Konseyi Başkanını Filistin halkını destekleyerek «uluslararası kuralları ve halkların haklarını çiğneyenlere karşı» Filistin haklarını savunmaya çağırmıştır.

Suriye uçakları Beyrut üzerinde uçtu.

İsrail'in Lübnan'a saldırısı durduruldu

- Irak Dışişleri Bakanı Beyrut'ta

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Güney Lübnan'a giren İsrail birlikleri Filistin Gerillalarının ve ilerici Lübnanlı güçlerin şiddetli direnişleri sonucu ağır kayıplar vermişler ve geri çekilmeye başlamışlardır. Bu arada Suriye uçakları da güvenlik için Beyrut üzerinde uçmuştur.

ATEŞKES SAĞLANDI

Birleşmiş Milletler Beyrut Sözcüsü Samir Sambar, BM'nin iyi niyet girişimleri sayesinde güneydoğu Lübnan'da taraflar arasında ateşkes anlaşması yapıldığını açıklamıştır.

Buna karşılık bölgedeki görevli basın mensupları, İsrail hücumbotlarının geceyarısından sonra Beyrut'un 40 km güneyindeki Sayda kentinin bazı yörelerinde bir saat süreyle ateşkesi çiğnediğini bildirmişlerdir.

Ateşkes anlaşmasına FKÖ Saad Habdad'a bağlı milisler ve İsrail'in dahil olduğunu belirten sözcü, anlaşmanın Hava, Deniz Kara askeri eylemleriyle top atışlarını kapsadığını söylemiştir.

SURİYE UÇAKLARI BEYRUT ÜZERİNDE

Filistinlilerin bir sözcüsü Suriye uçaklarının Lübnan hava sahasını korumak amacıyla Beyrut ve banliyöleri üzerinde uçuş yaptıklarını açıklamış ayrıca, ilerici Filistinlilerle Suriyeli askerlerin çoğunlukta bulunduğu «Arap Caydırma Gücü» birliklerinin uçaksavarlarla başkent üzerinde dört kez uçuş yapan İsrail uçaklarına karşı koyduklarını bildirmiştir.

İSRAİL BOMBARDIMANININ BİLANÇOSU

İsrail Deniz Kuvvetleri ve topçusunun Çarşamba günü öğleden sonra Sayda ve Sur kentleri arasındaki Filistin mülteci kapmlarına karşı açmış olduğu ateş sonunda 8 kişinin daha öldüğü, 52 kişinin de yaralandığı açıklanmıştır.

Böylece saldırılar sonucu ölenlerin sayısı 28'e ulaşmıştır. Yaralıların onunun durumlarının ağır olduğu bildirilmektedir. İsrail bombardımanına hedef olan bölgede oturan halkın başka yerlere göç etmeye başladığı belirtilmektedir.

Irak Dışişleri Bakanı Sadun Hamadi, Beyrut'a gelmiştir. Bakan Lübnanlı yöneticilerle, Bağdat Konferansının kararlarının uygulanmasını görüşecektir.

Hamadi basına yaptığı açıklamada, Güney Lübnan'daki durumun «Arapların ortak sorumluluk» alanına girdiğini ve buna bir çare bulmak gerektiğini söylemiştir.

Negadeh'de 500 ölü var.

Tahran, (A.A.) — İran'ın Negadeh kentinde Cuma günü meydana gelen çarpışmaların bilançosu 500 ölü olarak açıklanmıştır.

Kaynaklar, çevredeki Barani Gol, Garneh ve Bayzabad köylerinde çarpışmaların devam ettiğin belirtmektedirler.

YENİ MEMUR MAAŞLARI

Yeni devrim hükümetince İran'daki devlet görevlilerinin aylık ücretlerinde değişiklikler yapıldığı asgari ücret iki katına çıkarılırken yüksek ücretlerin düşürüldüğü bildirilmektedir.

Devlet memurlarında aylık asgari ücret 360 dolara çıkarılmış, Başbakan ve üst düzeydeki diğer yetkililerin maaşları en fazla 2800 dolar olarak belirlenecektir.

CGT'NİN MESAJI

Fransız CGT Sendikası, 1 Mayıs nedeniyle İran işçilerine gönderdiği bir mesajda, 1 Mayıs'ın, İran işçi ve demokratlarının uzun yıllardan beri uğrunda mücadele verdiği sosyal ve demokratik özlemlerin zaferine tümüyle karşılık vermesini dilemiştir.

Genel - İş Konfederasyonu bölgedeki emperyalist stratejinin başarısızlığa uğramasında katkıda bulunan İranlı işçi ve demokratları kararlı tutumlarından dolayı kutlamıştır.

BUGÜNKÜ AFGANİSTAN

V. Baykov,
M. Podkliyuçkinov
APN Muhabirleri

Bir yıl fazla uzun bir süre sayılmaz, ama köklü toplumsal - ekonomik değişmeler döneminde zaman takvim yaprakları ile ölçülmüyordu, zamanın koşusu olağanüstü bir hız kazanıyor. Biz, sovyet gazetecilerinden oluşan grup, Afgan topraklarında kaç yüz kilometre dolaştı. Her yerde, Afganistan'ın Demokratik Halk Partisinin önderliğinde, ülkenin muazzam geri kalmışlığı yüzünden çok büyük zorlukları yenmeye çalışarak yepyeni bir hayatın kurulmasına nasıl girişildiğini gördük.

Mart ayında, Cumhuriyetin yıllık ekonomik ve toplumsal geliştirilmesi planı yürürlüğe girmiştir. Bu plan aynı zamanda ilk beş yıllık ekonomik plan dönemini açıyor. Ülke, tarihinde ilk kez açık ve seçik bir perspektife sahib oluyor. Sanayileşme temellerinin kurulması, tarım ekonomisinin geliştirilmesi, emekçi halkın hayat koşullarının daha iyi esaslara bağlanılması, kültür ve maddi düzeyinin yükseltilmesi öngörülmektedir.

Afganistan Demokratik Halk Partisinin Genel Sekreteri ve Devrim Konseyi başkanı Nur - Muhammed Tarakki, sovyet gazetecilerini kabul ederken şunları açıkladı:

Nisan devriminden beri geçen zaman içinde, eski rejimde nice onyıllık zaman süreleri içinde asla elde edilmesine imkân olmayan başarılara ulaştık. Afganistanda kırsal bölgelerde eski köy düzeni tamamiyle ortadan kaldırılıyor, toprak reformu gerçekleştiriliyor, bütün reformlarda herşeyde önce halkın çıkarları hesaba katılıyor, bu reformları benimsemeyenler, ise devrimle çıkarlarını yitiren kimselerdir.

Afganistan tarımsal bir ülkedir. Tarım ekonomisi ulusal gayri safi üretim gelirinin 2/3-ünü sağlıyor. Afgan halkının % 80'inden fazlası köyde yaşar ve çalışır. Ancak sürülmeğe elverişli olan topraklar, ülkenin oldukça geniş bir alanı kaplamasına rağmen, sınırlıdır. Devlet topraklarının büyük bir kısmını yüksek dağlar ve verimsiz olan, sürülmesi imkânsız taşlı vadilerle kaplıdır. Devlet topraklarının ancak % 12'si tarıma elverişlidir. Ancak bu toprakların bile yarısı, geçmiş yıllarda, toprak ağalarının keyfleri yüzünden sürülmüyordu.

Afgan köylerinin toplumsal yapılarını gösteren sayılar son derece ilginçtir. Böylece tarımsal reformun uygulanmasına başlandığı zaman, 1 milyon 300 bin aile az topraklı, 275.000 aile 4,1 hektardan 20 hektara kadar toprağı olan orta halli aile ve 22.000 aile büyük toprak sahipleri idi, bu toprak ağalarının elinde 20 hektardan fazla, hatta bazan binlerce hektar toprağı vardı.

Toprağı kira karşılığı sürenlerin ve ırgatların kaderi gerçekten çok acıklıydı. Onlar, ürettikleri ürünün ancak 1/5'ini alabiliyordu, onun üstündeki ürünün toprak sahipleriydi. Fakir köylünün günlük yiyecekleri bir lavaş ile çay, bazan çay yerine sudan ibaretti. Bir de hak hukuk diye bir şey bilinmiyordu. Buna bir de eski bir geleneği eklemek gerek: gelinlik kızlar için başlık parası ödenirdi, böylece bir fakir ya hiç aile sahibi olamıyordu ya da parayı faizle, rehinle borç veren üçkâğıtçının esaretine düşüyordu.

Afgan köyünde feodal ve feodal öncesi ilişkiler, ülkenin tarım ekonomisinin boğazına geçirilmiş bir ilmekti - bu ilmek ekonomiye bir adım ileri attırmıyordu. Nisan devrimi bu ilmeği kopardı. Kör toprak duvarları ile çevreli ve içinde sefaletin eksik olmadığı köy evlerine taptaze reform rüzgârı ulaşmağa başladı.

(Devamı var)

KISA KISA

PRAG — Dünya Barış Konseyi Başkanlık Prezidyumu, Çekoslavakya'nın başkenti Prag ve Paris'te aynı anda kuruluşunun 30. yıldönümü nedeniyle dün üç günlük bir toplantı için Prag'da toplanmıştır.

Toplantıyı açan Konsey Başkanı Romesh Chandra, örgütün çağdaş dünyanın dayanışma hareketlerinin en öncüsü olduğunu bildirmiş, emperyalizm ve müttefikleri, faşizm ırkçılık ve diğer gerici rejimlere karşı özgürlük, adalet ve insan hakları için mücadele edenlere yardım ediyoruz demiştir.

DOHA

Katar Haber Ajansı «GNA»nın bildirdiğine göre, Küba Ulaştırma Bakanı Antonia Enrique Lusson Battle, gelecek Eylül ayında Havana'da toplanması gereken Bağlantısız Ülkeler 6. Zirve Konferansına Mısır'ın çağırılacağını belirtmiştir.

Ürdün'ün Başkenti Amman'a gelen Battle, Küba'nın İsrail - Mısır Antlaşmasına karşı çıkan Arap ülkeleri ile «Tümüyle aynı görüşte olmasına karşın bu çağrının yapılacağını söylemiştir.

Havana'daki Konferansa gelmesi için Kral Hüseyin'e bir çağrı ileten Küba Ulaştırma Bakanı «Eğer Arap ülkeleri Mısır'ın Zirveye katılmasına karşı çıkarlarsa sorunun çözümlenmesi için Konferans eşgüdüm bürosuna başvuracak» demiştir.

Zimbabwe Yurtsever Cephesi seçimleri tanımıyor

- ZİMBABWE YRTSEVER CEPHE LİDERLERİ, GEÇİCİ HÜKÜMET ALTINDA BİR DEĞİŞİKLİK OLMADIĞINI AÇIKLADILAR
- KATILMA ORANININ DÜŞÜK OLDUĞU SEÇİMLLER SIRASINDA ÇIKAN ÇATIŞMALARDA 300 KİŞİ ÖLDÜ

SALİSBURY (RODEZYA) (ABC) — Rodezya'da geçici, hükümetin düzenlediği seçimlerle Rahip Muzorewa'nın başbakan olmasına tepkiler sürmektedir.

Yurtsever Cephe'nin liderleri Nkhomo ve Magabe bir açıklama yaparak, seçimlerin geçersiz olduğunu ve savaşa devam edeceklerini ilân etmişlerdir. Nkhomo ve Mugabe, büyük Batılı devletleri, seçimlerden sonra kurulacak hükümeti tanımamaya çağırmışlardır. Zibabwe Yurtsever Cephe liderleri, yönetimin siyahlara devredileceği yolundaki iddiaların temelsiz olduğunu savunmakta, geçici hükümetin yönetime geçmesinden bu yana geçen süre içinde herhangi bir değişiklik olmadığını, hemen hemen bütün kamu görevlerinin ve ordunun beyazların elinde olduğunu söylemektediler.

VİETNAM - ÇİN GÖRÜŞMELERİNİN İKİNCİ OTURUMU BAŞLADI

Hanoi, (A.A.) — Çin - Vietnam görüşmelerinin ikinci oturumunun Hanoi'de başladığı bildirilmiştir.

İkinci oturumda, Çin Heyetinin, 18 Nisan'da yapılan birinci oturumda açıkladığı üzere iki ülke arasındaki anlaşmazlığın barışçı bir biçimde çözümlenmesi için yapıcı önerilerini açıklaması beklenmektedir.

Bu arada Vietnam Uzak-Doğu'da dengenin kurulabilmesi çin yaptığı barış görüşmeleri çağrısını Çin'in yanıtlamasını istemiştir.

DIŞ BASINDA YORUMLAR

APN

Avrupa'da Barışın çıkarlarıyla bağdaşmayan durum

Sosyalist Alman Devleti hakkındaki gerçeklere hiç kimse gölge düşüremez: Sosyalist Dostluk Birliği ailesinde bu ülkenin harikulâde başarıları, barış, demokrasi ve ilerleme davasına sarsılmaz sadakatı meydandadır, diyor Pravda gazetesi, Rhein'de Alman Demokratik Cumhuriyeti aleyhine girişilen yeni şamata ile ilgili olarak. Gürültü Cumhuriyette akredite edilmiş yabancı basın temsilcileri ile ilgili idari bir akit yüzünden kopmuştur. Gazetenin dediğine göre bu türden sorunlar her egemen devletin münhasıran iç yetkisine bağlı kalıyor.

Bunun için yeni nizamname, Almanya Demokratik Cumhuriyetinin konukseverliğinin kötüye kullanılmasına izin vermemektedir. Ne yazık ki bu konukseverlik sık sık kötüye kullanılmaktadır.

Çoğu kez Batı Almanyanın basınında çıkan yazılar apaçık Demokratik Almanyanın diskriminasyonuna yöneliktir. Bu ülkenin vatandaşları küçük düşürülüyor. Ülkenin iç işlerine hayasızca karışılıyor. Pravda bu konuda, bu geçen onyıllık dönemleri boyunca Batı Almanyanın, Almanya Demokratik Cumhuriyetine gölge düşürme teşebbüsleri ard hesabı yok. Bu kampanyaların nedenleri ve konuları ne olursa olsun, bunların bir tek hedefi var: her zaman bu eylemle iki egemen Alman devleti arasındaki iyi komşuluk ilişkilerine düşman olanların değirmenlerine su veriliyor. Bu eylemler ise Avrupa'da barış ve detantın aleyhine oluyor.

Sovyet Basını

SSCB dünyada 125 ülkeyle ticaret yapmaktadır.

Dış ticaret, Sovyetler Birliğinin en hızlı ilerleyen bir ulusal ekonomi kollarından birisidir, dedi İvan Semiçastnov, SSCB dış ticaret bakan yardımcısı «Novoge Vremya» dergisi ile yaptığı bir konuşmada. Sovyet dış ticaret mübadelesinin 1929 yılında 1,41 milyar ruble, yani bugünkü mübadelesinin 1/50 iken dokuzuncu beşyıllık plan döneminde (1971-1975 yıllarında) 171,3 milyar rubleye ve yalnız 1978 yılında 70,2 milyar rubleye ulaşmıştır. SSCB 125 ülke ile ticaret yapar. 110 ülke ile ticaret anlaşmaları aktolunmuştur. Son iki yılda Sovyet ticaret bilançosu aktifi, ihracat strüktürü de iyiye doğru gidiyor.

Bakan Yardımcısının söylediklerine göre, SSCB üretim donatımı ve alet ihracatı ve gerek siyah gerekse renkli metalürji donatımı için gereken araç ve gereçlerin ihracatı bakımından SSCB dünya pazarında birinci gelmektedir. Bu donatım 40 ayrı ülkeye teslim edilmektedir.

SSCB'nin dış ekonomik ilişkileri bugün ekonominin genel artışı ile kıyasla gittikçe artan tempo ile gelişmektedir. Böylece 1980 yılları için planlanan milli hasıla artışı % 24-28 oranında sağlanacaktır, buna karşılık dış ticaret mübadelesinin artışı % 30-35 oranında olacak.

TASS

Yangına Körükle Gidiyorlar

Aden'le Sanâ arasındaki barışçı yoldan düzenleme işini engellemek için yapılan yoğun Amerikan silah teslimatı, ABD emperyalistlerinin Arap halklarına karşı besledikleri saldırgan niyetlerin içyüzünü bir kez daha ortaya koyuyor, diye yazıyor TASS gözlemcisi. ABD Başkanı'nın Kongre'yi hesaba katmaksızın Yemen Arap Cumhuriyeti'ne 390 milyon dolarlık silah satma kararını yorumlayan gözlemci, yönetimin, Aden'le Sanoy arasındaki fikir ayrılıklarının barışçı yoldan çözümünden ve birleşik bir Yemen Devleti'nin kurulmasından çıkarı olmayacağını itiraf ettiğini belirtiyor. Washington'a Arabistan'ın güneyinde barış değil, sürekli gerginlik, sürekli anlaşmazlık durumu gereklidir. ABD, böylesi gerginlik ve anlaşmazlık koşullarında Yakın Doğu'daki silahlanma yarışını teşvik etmek, Arap devletlerinin iç işlerine karışmak niyetindedir.»

ABD Başkanı'nca alınan karar, oybirliğiyle Yemen Demokratik Halk Cumhuriyeti ve Yemen Arap Cumhuriyeti arasındaki anlaşmazlıkların herhangi bir yabancı mudahalesi olmaksızın çözümlenmesini isteyen Arap devletlerine karşı meydan okumaktır. Washington'un sattığı silahın karakteri, ABD'nin Güney Arabistan'daki yangına körükle gittiğini bir kez daha göstermektedir, diyor gözlemci.

Sovyet Basın

Genişlemecilik: Komşular için bir tehdit

Hanoi'de Vietnam-Çin görüşmeleri başlıyor, bunlar dışişleri bakanları düzeyinde sürdürülecektir.

Hiç kuşkusuz, Çin ekspanyonistleri bugünkü grüşmelerinden kendi toprak taleplerinin zorla kabul ettirilmesi için yararlanmaya çalışacaktır. Çünkü Pekin, tarihsel olarak meydana gelen kara sınırından başka, iki devlet arasında deniz sınırlarına da itiraz ediyor ve buna Tokyo körfezinden başlıyor, ve Güney Çin denizinde takım adalarına göz dikiyor.

Pekin rejimi yalnız Vietnam değil, aslında tüm sınır komşusu olan devletlerin topraklarına göz dikmiş, bir takım itirazlarda bulunmuştur. Bu arada Maocuların «kartografik ekspansyona» eğilimi, yani birkaç milyon kilometrelik alanı kaplayan başka devletlerin topraklarını «vaktiyle kaybedilmiş topraklar» olarak saymaları hiç te zararsız bir oyun değildir, bunu son onyıllık dönemlerde elde edilen tecrübeler göstermektedir.

Maocu Çin, Birma devlet topraklarının bir kısmını, zor kullanarak elde etmek istememiş midir? Bugüne kadar, sınır ihtilafı yüzünden el egeçirdiği Hindistan topraklarını hala elden bırakmamakta direnmiyor mu? Pekin, kendi ekspansyonist planları için Hindistan'da, Birma'da, Tayland'da, Malayziya'da, Filipinler'de bölücü hareketlerde bulunmuyor mu?

Vietnam'a karşı girişilen «ceza seferi», Pekin'in ekspanyonist politikasının Güney-Doğu ve Güney Asya için gerçek bir tehdit olduğunu kanıtladı.

Aydın'da her yıl «Sanat Festivali» düzelenecek.

İstanbul, (A.A.) — Aydın'da, bu yıldan başlayarak her yıl «Aydın Sanat Festivali» adı altında, tiyatro, müzik, sinema, söyleşi, resim, karikatür, fotoğraf dallarında çeşitli sanat etkinlikleri düzenlenecektir.

Aydın Belediye Başkanı Muhterem Ağababaoğlu bugün düzenlediği basın toplantısında, Aydın bölgesinin Anadolunun tarihi içinde sanat konusunda oynadığı önemli rol ile bağlantılı olarak bölgeye günümüz Türkiyesinin kültür yaşamı içinde de önemli bir yer kazandırmak ve sanatsal eylemleri bölge halkına ulaştırmak amacı ile Aydın Sanat Festivalini düzenlemeyi kararlaştırdıklarını açıklamıştır.

Aydın Sanat Festivalinin bu yıl 8-11 Eylül tarihleri arasında yapılacağını ve gösterilerin ileriki yıllarda bölgenin öteki merkezlerine de yayılacağını anlatan Belediye Başkanı Muhteşem Ağababaoğlu, Turizm ve Tanıtma Bakanlığı ile Kültür Bakanlığının da festivalin düzenlenmesine katkıda bulunacaklarını söylemiştir.

Festivalin yöre halkının ayağına götürülen bir dizi gösteri niteliğinden çıkarılacağını ve tüm bölge halkının sanat etkinlikleri içinde aktif olarak rol almalarının düşünüldüğünü hatırlatan Ağababaoğlu, ilerideki yıllarda festivalin tam bir şenlik haline dönüştürüleceğini, halk tarafından yine halka sunulan bir dizi sanatsal etkinlikler şekline getirileceğini bildirmiştir.

Aydın Sanat Festivalinin Organizasyon ve Yürütme Kurulu Başkanlığını yaptığı kurulda festival sanat yönetmenliğini Yüksel Yalova, Sanat Danışmanlığını Çetin İpekkaya, Sinema Etkinliklerini Atilla Dorsay, Söyleşi Etkinliklerini Doğan Hızlan, Müzik Çalışmalarını Uğurtan Atakan, Şanar ve Onur Yurdatapan, Karikatür Etkinliklerini Tan Oral, Tiyatro

(Devamı 8, Sayfada)

Bağ-Kur Bolu Şubesi'nin açılış töreninden bir görünüm. (Foto: ABC)

Bağ-Kur Bolu Şubesi törenle hizmete girdi

Bolu (ABC) — Bağ-Kur Bolu Şubesi yapılan sade bir törenle hizmete girmiş, böylece Bolu'da bulunan 15.000 Bağ-Kur'lunun hizmet ayağına getirilmiştir.

Bağ-Kur Bolu Şubesinin açılışında Sosyal Güvenlik Bakanı Hilmi İşgüzar da hazır bulunmuş ve bir konuşma yapmıştır. İşgüzar konuşmasında özetle şunları söylemiştir:

«45 ilde kurulan Bağ-Kur şubelerini yakın bir zamanda 67 ilin tamamında hizmete sokacağız. Her geçen gün toplumun yeni bir kesimi sosyal güvenceye kavuşturulmaktadır. 506 sayılı kanunda yaptığımız son bir değişiklikle tüm ss, saz, sahne, film, tiyatro sanatçılarını da güvenlik kapsamı altına almış bulunuyoruz. Bu yıl başında Bağ-Kur üye sayısını 1 milyon 62 bine çıkardık, bu rakam tahminlerin üstüne bir sayıdır. Hedefimiz köylerdeki esnaf ve sanatkârın Türkiye'nin en ücra köşesinde yaşayan kendi başına çalışanlara kadar herkesin Bağ-Kur'un nimetlerinden yararlanmasını sağlamaktır.»

Ticari Seyahat dövizleri belli oldu

Ankara (AA) — Maliye Bakanlığı ticari seyahat dövizi tahsisini firmaların yurda getirdikleri döviz oranına göre yeniden düzenlemiştir. İhracatçı, uluslararası nakliyeci ve (A) grubu seyahat acentalarından son iki yılda yurda 10 bin ile 100 bin dolar arasında döviz getirenlere yılda 4 bin dolar, günde ise 75 dolar seyahat harcaması için döviz verilecektir. İhracat ve diger yollardan yılda 500 milyon dolardan fazla döviz kazandıran bankalara yılda 25 bin dolar, günde 150 dolar verilebilecektir.

Maliye Bakanlığı'nın Resmi Gazete'de yayınlanan tebliği ile ticari seyahatler yeni esaslara bağlanmıştır. Ticari seyahat dövizleri kişi başına bir defada 15 günden fazla miktarda olamayacaktır. Seyahatlerin 15 günden fazla sürmesi halinde ise fazla günlerin gündelikleri kontenjanlardan düşülecektir.

Tebliğe göre, Maliye Bakanlığı Hazine Genel Müdürlüğü Milletlerarası İktisadi İşbirliği Teşkilatı Genel Sekreterliği gerekli hallerde döviz geliri elde edenlerin kontenjanlarını yüzde 50 oranında artırabilecektir.

SEYAHATLERİN THY İLE YAPILMASI ÖZENDİRİLECEK

Maliye Bakanlığı ticari seyahatlerin Türk Hava Yolları uçakları ile yapılmasını özendirmek için THY ile yapılan seyahatlerin biletlerinin ibraz edilmesi halinde, net bilet bedeli karşılığı dövizi kontenjana eklenecektir. Ancak bu şekildeki eklemeler yıllık kontenjanın yüzde ellisini geçemeyecektir.

İhracatçılar, uluslararası nakliyatçılar ve (A) grubu seyahat acentalarına verilecek olan döviz tutarları şöyledir:

Getirilen döviz miktarı (Son iki yıllık ortalama)	Yıllık Kontenjan (Dolar)	Günlük Kontenjan (Dolar)
10.000—100.000	4.000	75
Yeni işe başlayanlar	2.000	75
100.000—300.000	5.000	100
300.000—500.000	7.500	100
500.000—1.000.000	10.000	150
1.000.000—5.000.000	15.000	150
5.000.000'dan daha fazla	20.000	150

Turizm müessesesi sahibi kuruluşlara, komisyonculara, deniz acentalarına ve bunlar dışında kalan, döviz geliri elde ettiğini belgeleyen kuruluşlara ise verilecek döviz miktarları şöyledir:

Getirilen döviz miktarı (Dolar)	Yıllık Kontenjan	Tahsis Edilecek Günlük Döviz
10.000—100.000	1.500	75
100.000—300.000	2.250	75
300.000—500.000	3.000	75
500.000—750.000	5.000	100
750.000—1.000.000	7.500	100
1.000.000'dan fazla	10.000	150

Sanayicilere verilecek dövizler ise şöyledir:

Yıllık kârı 100 bin ile 500 bin lira arasında olanlardan ödenmiş sermayesi 500 milyon liradan fazla olanlara yıllık 7.500 dolar, günlük 75 dolar. Yıllık kârları 1-5 milyon lira arasında olanlardan ödenmiş sermayesi 100 milyon liradan fazla olanlara yılda 9 bin, günde 100 dolar ödenecektir.

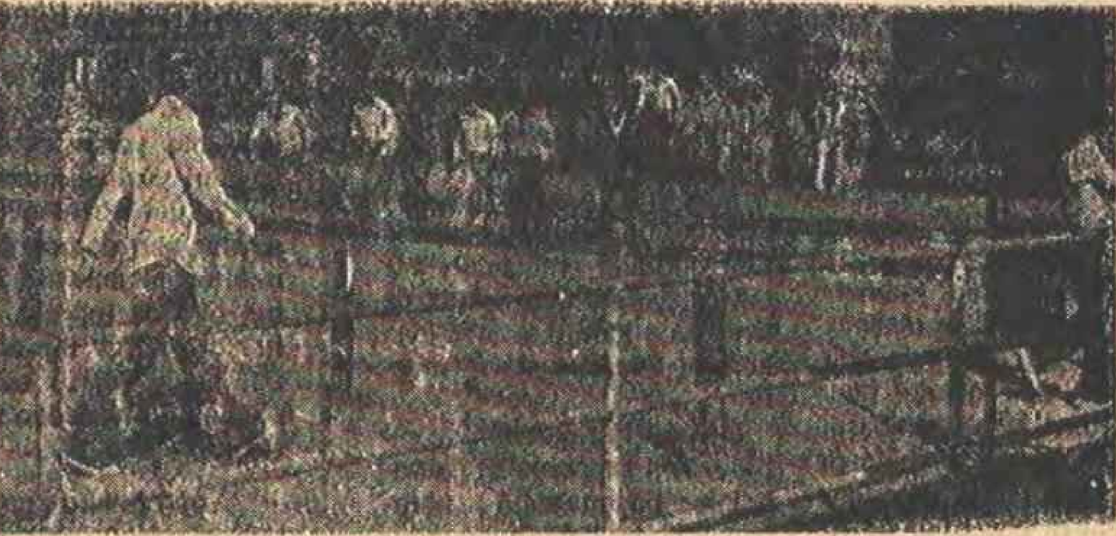
Dış ülkelerle iş yapan bankalara ise yılda 5 milyon dolardan az gelir getirenlere yılda 3.750, günde 75 dolar, 5-25 milyon dolar arasın gelir getirenlere yılda 6.625 dolar, günde 75 dolar, 50-100 milyon dolar arasında döviz getiren bankalara ise yılda 12 bin dolar, günde 100 dolar, 500 milyon dolardan fazla döviz getiren bankalara ise yılda 25 bin dolar, günde 150 dolar seyahat harcaması dövizi verilecektir.

YURT İÇİNDE İŞ YAPAN FİRMALARA ÖDENECEK DÖVİZLER

Yurt içinde uluslararası nitelikte inşaat, tesisat, montaj, proje ve mühendislik işlerini tek başına yapan yerli ve yabancı firmalara işin devamı süresince ödenecek döviz miktarları şöyledir:

10-100 milyon lira arasında iş yapan firmalara yılda 1.500 dolar, günde 75 dolar, 100-500 milyon lira arasında iş yapanlara yılda 3.000 dolar, günde 75 dolar. 500 milyon - 1 milyar lira arasında iş yapanlara yılda 5.600 dolar, günde 100 dolar. 1 milyar liradan fazla iş yapanlara da yılda 7.500 dolar, günde 100 dolar ödenecektir.

İhracatçılara, sigorta şirketlerine ve holdinglere ödenecek dövizler ise ödenmiş sermayelerine göre değişmktedir. Yıllık kârı 100 bin liraya kadar olan ve ödenmiş sermayesi 10 milyar liradan fazla olanlara yılda 1.125 dolar, günde 75 dolar. 500 bin - 1 milyon lira arasında kâr edenlerden ödenmiş sermayesi 10 milyon liraadn az olanlara yılda 1.875 dolar, günde 75 dolar seyahat haracaması dövizi ödenecektir.

Kırıkkale MKE Kurumu işçileri tren rayları üzerinden geçerlerken görülüyor. (Foto: ABC)

Kırıkkale MKE'da çalışan 10 bin işçi üst geçit istiyor.

Kırıkkale (ABC) — Kırıkkale MKE Kurumu'nda çalışan 10 bine yakın işçi can güvenliklerinin olmadığından yakınmakta ve tren istasyonunda bir üst geçit yapılmasını istemektedirler.

İstasyondaki tren rayları üzerinden hergün korka korka geçtiklerini belirten MKE Kurumu işçileri «Birçok arkadaşımızın yaralanmasına rağmen bir üst geçit yapılmıyor. İlgililer, üst geçit yapmak için büyük bir kazanın meydana gelmesini mi bekliyorlar?» şeklinde konuşmaktadırlar.

Celaliye Belediyesi bu yaz açacağı halk plajında öğrencilere iş verecek

İSTANBUL, (AKA) Celaliye Belediyesi bu yaza hizmete açacakları halk plajında orta öğrenim öğrencilerine ihtiyaçlarını karşılamaları için iş temin edileceğini belirtmiştir. Geçen dönem belediye başkanlarının sorumsuzca davranışları nedeniyle beş kilometrelik sahilin yağmalandığını belirten Celaliye Belediye Başkanı Ülker Çınar yaptığı açıklamada özetle: «beş kilometrelik sahilin yüzde doksanı geçen dönem başkanları tarafından sorumsuzca yağma edilmiştir. Biz gelişimizle birlikte kalan kısmın halkın yararına kullanımı için elimizden geleni yapacağız. Bu yaza hizmete açacağımız halk plajında Celaliye orta öğrenim öğrencilerine, ihtiyaçlarını karşılamaları için iş temin ediyoruz» demiştir.

Celaliye Belediye Başkanı Ülker Çınar sahil kesimine devamlı açık kalabilecek pazarlama yerleri de açacakları nı buralardan da vatandaşların çocuklarına iş temin etmiş olacaklarını belirterek, sahilin yağmalanmasının üzücü olduğu kadar bütün yapıların ruhsatlı oluşlarının da o kadar düşündürücü olduğunu söylemiştir.

Bazı vergi yasalarında değişiklik yapılmasına ilişkin yasa tasarısı hakında Millet Meclisi Plan Alt Komisyonu Raporu

Vergi Yasa Tasarısı

-103-

a) Kurumlar Vergisi Kanununa ilişkin hükümleri 1.1.1978 tarihinde;

l) Gelir Vergisi Kanununa ilişkin;

aa) 75 ve 87 nci maddeleri yayımını izleyen ay başında,

bb) 78 nci maddesi, 100 ncü maddesi ile değiştirilen 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 103 ve 104 ncü maddelerinin değişik şekli; 155 nci maddesinin h, ı, ve j fıkraları yayımını izleyen ikinci ayın başında;

cc) 71, 72, 73, 74, 80, 84, 85. 86. 88. 89. 91. 92. 93. 102 nci maddeleri ile 155 nci maddesinin (f) fıkrası (maç hakemlerine verilen paralara ilişkin hüküm hariç) 1.1.1978 tarihinde;

dd) 81, 82 ve 83 ncü maddeleri 1.1.1979 tarihinde;

ee) 100 ncü maddesiyle değiştirilen 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 105 nci maddesinin değişik şekli ile diğer maddeleri yayımı tarihinde;

m) Dış Seyahat Harcamaları Vergisi Kanununa ilişkin hükümleri yayım tarihinde;

n) Belediye Gelirleri Kanununa ilişkin 107 ve 111 nci madde hükümleri 1.3.1978 tarihinde; 108, 109, 110, 112, 113, 114 ve 115 nci madde hükümleri ise yayım tarihinde;

o) Vergi Usul Kanununa ilişkin 116 ncı, 117 nci ve 124 ncü maddeleri 1.1.1978 tarihinde; diğer maddeleri yayımı tarihinde;

p) Diğer hükümler yayım tarihinde;

Yürürlüğe girer.

MADDE 157 — Bu Kanun yayım tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 158 — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

(Plan Alt Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

GEÇİCİ MADDE 7 — Tasarının Geçici 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 8 — Tasarının Geçici 8 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 9 — Bu Kanunun uygulanmasıyla ilgili harcamaları yapmak üzere 1978 yılına ait Maliye Bakanlığı bütçesinin 112 No. lu «Vergi politikasının hazırlanması, yürütülmesi ve Devlet gelirlerinin tarh, tahakkuk, tahsil ve takibi» programında yer alan toplam ödeneklerin yüzde 5'ine kadarını bir fonda toplamaya ve her harcama kaleminden ne kadrının fona aaktarılacağını belirlemeye Maliye Bakanı yetkilidir.

Bu fondan; bina satın alınarak veya kiralanarak yeni vergi dairelerinin kurulması, yeni kurulacaklarla mevcut vergi dairelerinin döşenmesi, mekanizasyonu, basılı kâğıtların hazırlanması ve diğer uygulama hizmetleri ile eğitim ve tanıtma çalışmaları yapılmasına ilişkin her türlü harcamalar, 1050 ve 2490 sayılı kanunlara ve 832 sayılı Kanunun 30 - 37 nci maddesi hükümlerine tabi olmadan yapılır. Fonun yönetim cve denetimi, görevlilerin yetki ve sorumlulukları harcama usulleri bir yönetmelikle düzenlenir. Bu yönetmelik 832 sayılı Kanunun 105 nci maddesi uyarınca Sayıştay tarafından 15 gün içinde incelendikten sonra yürürlüğe sokulur. Bu yönetmelik uyarınca kiralanan binaların sonraki yıllar kirası, ait olduğu yıl bütçelerinden genel hükümler uyarınca ödenmeye devam olunur.

Fonun kullanımına ilişkin hizmetlerde geçici olarak görevlendirilecekleri yolluk yerine gerçek gider karşılığı ödeme yapılmasına ve bu hizmetlerde tam gün ya da yarım gün çalıştırılmak üzere 1978 bütçe yılında geçici personel istihdamına Maliye Bakanı yetkilidir.

Devlet gelirlerinin toplanması ve harcanmasıyla görevli Maliye Bakanlığı memurlarına kadro aylık tutarlarının yüzde ellisi oranın «Mali görev tazminatı» verilir.

Bu Kanunun uygulanması ile ilgili basılı kâğıtların basım, depolama ve dağıtım hizmetleri Gelirler Genel Müdürlüğü tarafından yürütülür.

GEÇİCİ MADDE 10 — Tasarının geçici 10 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 11 — İtiraz komisyonlarına intikal etmiş ihtilaflar hakkında bu kanunun yürürlüğünden önce verilmiş bulunan itiraz komisyonu kararları eski hükümlere tabidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yürürlük ve Yürütme Hükümleri

MADDE 156 — Tasarının 156 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 157 — Tasarının 157 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 158 — Tasarının 158 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Devamı Edecek)

SÖZLÜK

İŞLEMCİLİK

Çağdaş burjuva düşüncesinde, pragmatizm ile yeni-pozitivizm öğelerini birleştiren bir yönelim... İşlemcilik, Bridgman tarafından kurulmuştur.

İşlemcilik, bilimlerin kullandığı kavramların, nesnel gerçeğin yansıları olarak içerikleriyle değil, elde edilme-

(Devamı 8. Sayfada)

RADYOLAR

TRT-1

- 06.00 Açılış, Program ve Kısa Haberler
- 06.05 Türküler, aŞrkılar ve Oyun Havaları
- 06.00 Kısa Haberler
- 06.02 Günaydın
- 07.30 Haberler
- 09.02 Çocukç Sati (1
- 10.00 Kısa Haberler
- 10.01 Arkası Yarın
- 10.21 Oyun Havaları
- 10.30 Hafta Sonu (2)
- 13.00 Haberler
- 13.15 Hafif Müzik
- 15.40 aŞrkılar
- 16.05 Ankara Radyosu Çoksesli Korosu
- 16.20 Halk Müziği Sanatçılarımız
- 16.45 Tangolar
- 17.00 Kısa Haberler
- 17.02 Dilek Kutusu (KM)
- 17.50 Hafif Müzik
- 19.00 Haberler
- 20.15 Çocuklarımız ve Biz
- 20.35 Fasıl
- 21.00 Kısa Haberler
- 21.02 Türk Hafif Müziği
- 21.17 Şarkılar
- 21.30 Dinleyici İstekleri
- 22.00 Kısa Haberler
- 22.30 Beraber ve Solo aŞrkılar
- 23.00 Haberler
- 23.10 Cumartesi'den Pazar'a
- 00.55 Günün Haberleinden Özetler
- 01.00 Program ve Kapanış

TRT-2

- 01.05-06.00 Geve Yarısı
- 03.00 Açılış ve Program
- 08.02 Gün Başlıyor
- 09.00 Türküler Geçidi
- 09.20 Gönül Telimizi Titretenler
- 09.40 Dünden Bugüne Radyoculuğumuz
- 10.10 Türk Hafif Müziği
- 10.30 Şarkılar
- 11.00 Bilim Kurgu ve Müzik
- 11.30 Türküler
- 11.45 Küçük Konser
- 12.5 Kadınlar Topluluğu
- 12.45 Türküler
- 13.00 Haberler
- 13.15 Çeşitli Klâsik Müzik
- 13.30 Halk Ozanları Bölge Sanatçıları
- 14.00 Öğretmenler Odası
- 14.20 Şarkılar
- 14.35 Türküler
- 15.00 Dilden iDle
- 15.20 Şarkılar
- 15.50 Türküler Geçidi
- 16.20 Arkası Yarın
- 16.40 aŞrkılar
- 17.30 Yurttan Sesler
- 18.00 Okulda Müzik
- 18.45 Türküler
- 19.00 Haberler
- 19.30 Hafif Müzik
- 19.45 Beraber Şarkılar
- 20.30 Haftanın Ülkesi
- 21.00 Müzik Söyleşileri
- 21.30 Erkekler Faslı
- 22.00 Beraber ve Solo Türküler
- 23.00 Caz Sevenler İçin
- 23.30 Haberler
- 23.35 Saz Eserleri ve Saz Soloları
- 23.55 Program ve Kapanış

TRT-3

- 07.00 Açılış ve Program
- 07.02 Güne Başlarken
- 08.00 Sabah Konseri
- 09.00 Türkçe aHberler
- 09.03 Merhaba
- 10.00 Müzik Etüdyosu
- 11.00 Öğleye Doğru
- 12.00 Türkçe Haberler
- 12.03 İngilizce Haberler
- 12.06 Sizin İçin Seçtiklerimiz
- 13.00 Müzik Köşesi
- 13.45 Müzik Bahçesinden
- 14.30 Klâsik Türk Müziği Korosu
- 15.00 Günün Konseri
- 16.00 Anıların Müziği
- 17.00 Türkçe Haberler
- 17.03 İngilizce Haberler
- 17.06 Çağdaş Türk Sanat Müziği
- 18.00 Gençler İçin
- 19.00 Plâk Dolabından
- 20.00 Dünden Bugünden
- 21.00 Günümüzde Caz
- 22.00 Türkçe Haberler
- 22.03 İngilizce Haberler
- 22.06 Gecenin Getirdikleri
- 23.00 Cumartesi Konseri
- 24.00 Gece ve Müzik
- 01.00 Program ve Kapanış

TELEVİZYON

16.30 — SINAVA DOĞRU

17.00 — HABERLER

17.05 — EVDEKİ DOKTOR

Dizi filmin «Tıp dergisi» adlı bölümü yayınlanacak. Hastahane dergisi için gönüllü aranmaktadır. Arkadaşları Maykıl'a muziplik yaparak gönüllü olarak onun ismini yazdırırlar. Başka gönüllü olmadığı için Maykıl seçilir ve derginin müdürü olur. Maykıl arkadaşlarına bu hareketlerinden dolayı beraber çalışmaları gerektiğini söyler.

17.30 — FLİPPER

Dizi filmin «Kayıp Köpek» adlı bölümü yayınlanacak. Denize dalıp vurgun yiyen Jed Landis'in bu arada teknesi de havaya uçar. Po, Jed'i kurtarır ama Jed'in küçük köpeğini bir türlü bulamazlar.

18.00 — ÇOCUK HAFTASI ÖZEL PROGRAMI

Anadolu Çocuk Oyunları Kolu, oyun şarkılarından derlenmiş, müzikli bir tiyatro gösterisi ile programa katılıyorlar.

18.30 — 19. YÜZYIL AVRUPASI

Belgesel dizinin bugün yayınlanacak 2. bölümünde günümüz avrupasında, anayasal hükümet ve parlamenter demokrasinin varlığı yanında gücün halktan doğduğu ilkesi temel olarka kabul edilmektedir. Bu bölümde Alman konfederasyonunun yeniden kuruluşu, ayrıca İtalya ve Almanya'da oluşan ulusal birlik hareketleri incelenmiştir. İtalya'da 3. Napolyon'un desteği ile gerçekleştirilen İtalyan Birliği, anayasal bir krallık oluşturmuştur. Fransız-Alman savaşından zaferle çıkan Almanya'da ise demo krasinin etkin bir kavram olarak yerleşmediği görülür. Öyleyken, Lismarck'ın çabalarıyla, Alman prenslerinin yönetimine bir, birleşik Alman devleti gerçekleştirilmiştir.

19.30 — LOGAN'IN KAÇIŞI

Dizi filmin «Eşkiye Dönüş» adlı 9. bölümü yayınlanacak. Logan, Jessica ve Rem gölde yollarını kaydeberler. İlkel kurallarla yönetilen bir topluluğa esir düşerler. Francis ve bir başka görevli de peşlerindedir. Francis, Logan'ın sağ gdtürebilmek içi nkurtarır. Sonra kendisi tutsak olur. Bu kez Logan onu kurtaracaktır. Ayrıca Zider Meclisi yöneticiyi değiştirmeye, sınır kapılarını açmaya ve kadınların peçelerini çıkartmasına karar verir.

20.30 — HABERLER VE HAVA DURUMU

21.15 — BEŞ DAKİKA

Dizi programın bugün yayınlanacak «Şaşkınlar» adlı bölümünde sık sık değişen yiyecek fiyatları konu ediliyor.

21.20 — YERLİ DİZİ

Erkan Doğan'ın yazdığı ve Orçun Sonat, Ülkü Ülker, Kadir Savun, Lütfi Kopan ve Recep Filiz'in oynadıkları «Gurbet Sancısı» adlı dizinin bugün yayınlanacak 4. bölümünde Ali Kadri'ye İstanbul'a yerleşmek için geldiğini söyler. Öteki ağabeylerinin köye dönme çağrısına Kadri de yapar. Ali bu kez dik çıkar, İstanbul'a yerleşmeye geldiğini, çocuğunun toprağının İstanbul olacağını, yazgısını değiştireceğini, direneceğini söyler. Ali, İstanbul'da bir yandan iş ararken bir yandan da karanlık yüzlü kişilerle ilişki kurar, İstanbul'da iş bulamaz ama karanlık yüzlü kişiler kendisine Almanya'da iş bulduklarını 5. 000 TL. verdiği takdirde Ali'yi Almanya'ya gönderececklerini söylerler. Ali karısını naltınlarını satar. Adamlara parayı verir. Almanya'ya gidiş biletini ve pasaportunu alır. Almanya'ya gitmek için evden ayrıldığında, karısı da sancılanır hastahaneye kaldırılır. Ali trende giderken kondoktörün bilet kontrolü sırasında biletin ve evrakların sahte olduğu anlaşılarak trenden atılır. Trenden atıldıktan sonra eve gelen Ali, Kadri'den Zeynep'in hastanede yattığını ve çocuğunun, dahası umudunun ölü doğduğunu öğrenir ve yıkıma uğrar.

22.00 — CUMARTESİ GECESİ

Televizyon Müzik ve Eğlence Yayınları ubesinde hazırlanan bugünkü Cumartesi Gecesi programında yer alan sanatçılar: Grup Başkent, Asım Yücesoy, Sibel Egemen, Nilüfer Selahattin Alpay ve Hülya Sözer.

23.00 — BİR GAZETECİNİN SERÜVENLERİ

23.55 — HABERLER

Eylemde ve Gerçekte HUKUKUN PAYI

Hatta son zamanlarda yapılan bazı çalışmalar sosyalist adaletin azami ölçüde objektifleştirilmesine yönelmiş ve suçluluk derecesinin değerlendirilmesinin bile maddî gerçek kavramına dayanması gerektiği ileri sürülmüştür.

— 94 —

20. ve 22. oKngrenin hukuki sonuçları

Bu itibarla, 20. ve 22. oKngrenin kararları bir dizi hukuki reformlara yol açmış ve bunlarla durumu kurtarmayı değil, ilkeler planında partiye yeni bir yön vermeyi amaçlamıştır.

Hatta bu reformlardan bazıları 20. Kongreye tekaddüm etmiş ve onu hazırlamıştır.

Örneğin, daha 1953 ve 1954 yıllarında, Sovyet Yüksek Şurası Prezidyumu bir dizi kararlarıyle 1934'te İçişleri Bakanlığı nezdinde kurulmuş olan çeşitli özel mahkemeleri lâğvetmiştir.

20. Kongreden hemen sonra da yasal metinler birbirini peşpeşe izlemiştir.

19 Nisan 1956 tarihli bir kararname, 1 Aralık 1934 ve 14 Eylül 1937 sayılı kararlarla bazı alanlarda savunma haklarına getirilmiş olan çok ağır kısıtlamaları kaldırmıştır.

28 Temmuz 1956 tarihli bir kararname, siviller tarafından Devlete karşı işlenmiş suçlara ait davalara bakma yetkisini askeri mahkemelerden geri alarak eskiden olduğu gibi normal mahkemelre vermiştir.

Arkasından, Sovyetler Birliği Yüksek Şüra 25 Aralık 1958 tarihli iki yasai le «Ceza mevzuatının temel ilkeleri»ni ve «Ceza yargılama usulü temel ilekeleri»ni baştan başa yeniden ele almış, ve Federe Cumhuriyetler de çok geçmeden aynı yolu izleyerek, otuz yılı aşkın bir geçmişleri olan eski metinlerin yerine bri dizi yeni ceza yargılama usulü kanunları kabul etmişlerdir.

Sosyalist ülkelerden bir çoğu da eski ceza ve usul kanunlarının yerine aynı kaygılardan esinlenen yeni yasalar kabul etmişlerdir. Bu kaygıları şöylece özetleyebiliriz: hukuki güvencelerin ve duruşmanın ve suçluluk delillerinin değerlendirilmesine ilişkin kuralların takviyesi suretiyle mahkemelerin ceza verme

En önemli tedbirler arasında, «kıyas» yönteminin reddini ve ikrarın bir suçluluk delili sayılmasından vazgeçilmesini gösterebiliriz.

Böylece, zaman zaman çiğnenmiş de olsa, sosyalist adalet hukukunun hiç bir zaman inkâr edilmemiş olan temel fikirlerinden bir tanesi bir kez daha gün ışığına çıkmıştır: maddi gerçeğin kriteri.

Maddi gerçek kavramı

Bu sadece ahlâki bir adalet anlayışına dayanan sübjektif bir kavram değildir: böyle bir gerçek kavramına dayanmayan adli felsefeler vardır. Örneğin, Orta Çağların dini adaleti kaynar su ve kızgın demir sınamalarına dayanır «Tanrı yargılaması» usulünü uyguluyor, adaleti gerçekte değil, boş inanç ve aTnrı iradesinin belirtilerinde arıyordu. Burjuva adalet felsefesinin de düzen ve istikrardan oluşan biçimsel bir meşruiyet kavramına dayandığın görmüştük; diğer bir deyişle, «doğrudan ve haklıdan bana ne, haklıdan bana ne, yeter ki biçim kurtulsun» diye düşünüyordu burjuva adaleti.

Maddi gerçek nosyonu Marksist materyalizme özgüdür, çünkü sosyalist Devlet bu gerçeğe kendi başını çarpmaktan korkmayna tek iktidardır.

Bu sosyalist iktidar hiç bir zaman gerçekten yüksünmez demk değildir. Ama yukarıda gördüğümüz gibi, gerçeğe yan çizmek sosyalist Devlete hiç bir zaman hayır getirmemiştir ve soyalist adaletin işlevlerinden bir de Devleti maddi gerçeğin kendi sübjektif iradesine karşı çıkardığı meşru engeller konusunda aydınlatmaktadır.

Bu itibarla, maddi gerçek kavramı, hukuk davalarında olsun, ceza davalarında olsun, sosyalist adaletin usul kurallarının temel unsurlarından birini teşkil eder.

Örneğin, bu kural uyarınca, sanık veya davalı mahkeme önüne çıkmadığı takdirde, bu yokluğundan kendini savunacak durumda olmadığı veya delil göstermek istemediği sonucu çıkarılmaz ve hemen gıyaben mahküm edilmez: kendisine karşı ileri sürülen eylem veya olayların doğruluğu, duruşma vicahında cereyan ediyormuş gibi tartışılır ve tahkik edilir.

Hatta son zamanlarda yapılan bazı çalışmalar sosyalist adletin zmi ölçüde objektifleştirilmesine yönelmiş ve suçluluk derecesinin değerlendirilmesinin bile mddi gerçek kavramına dayanması gerektiği ileri sürülmüştür.

(Devamı var)

Kapitalizmin Günümüzdeki Yeni Gelişmeleri ve Çelişkileri

Tarımda çalışanlar arasında, toplumsal tabakalaşmanın gittikçe arttığı; kazandığı küçük ve orta köylülerin büyük kitlesi dağıldığı, köylülerin ve çiftçilerin, toplumsal üretime el atan tekelci sermaye karşısında büyük ölçüde bağımlı duruma geldiği görülmektedir.

— 43 —

Bu, dünya devrimi sürecinin daha da ilerlemesi ve sosyalizmin kapitalizmin yerini alması için gerekli nesnel ve öznel önkoşulların büyümesinden ötürüdür. Lenin'in, dünya ekonomisinde sosyalizmin hemen eşiğindeki aşama olarak gördüğü devletle - bütünleşmiş - tekelci-kapitalizmin gelişmesi kaçınılmaz olarak sosyalizmin maddi önkoşullarının yaratılmasına yolaçar. Kapitalist ülkelerin toplumsal yapılarındaki —bilimsel-teknik devrimle hızlanan— değişmeler toplumun devrimci dönüşümü için gerekli toplumsal tabanın genişletilmesine yardımcı oluyor. Aynı zamanda, bir kural olarak, öznel etkenler de —işçi sınıfının ve müttefiklerinin örgütlülük ve etkinlik niteliği, ve başta Komünist partiler olmak üzere, politik güçlerin mevzilenmesi ve faaliyetlerinin niteliği— daha elverişli hale geldiler.

Önce ileri kapitalist ülkelerdeki başlıca toplumsal güçlerin mevzilenmesinde yer alan değişmelere bir göz atalım. Sanayide, tarımda ve ekonominin diğer alanlarında ve tüm olarak ekonomide yer alan köklü yapısal değişmeler kaçınılmaz olarak toplumun yapısını da etkiledi. Bu, herşeyden önce, ücretli emeğin her yerde hem mutlak olarak, hem de işgücüne oranı olarak artmasında görülür. Bu gelişme yandaki tabloda en iyi biçimde görülüyor.

Başta sanayi proletaryası olmak üzere, işçi sınıfı emekçi kesimlerin en kalabalık, en iyi örgütlü ve en fazla sınıf bilincine sahip parçası olmayı sürdürüyor ve bu sınıfın rolü, sanayi işçilerinin önemli bir bölümü üretim güçlerinin gelişmesi açısından çok gerekli oaln bazı yeni sanayilere kayarken, işçilerin gittikçe artan bir bölümünün üretimin en yoğun olduğu sanayilerde çalışmasını gerekli kılan bilimsel-teknik devrim tarafından arttırılıyor.

1950'lerde ve 1960'larda, bütün gelişmiş kapitalist ülkelerde maddi üretim dalında istihdam edilen işçi sayısı (savaş öncesi 20 yıl içindeki 13,2 milyonluk artışla karşılaştırıldığında) 31,7 milyon arttı, 1970'lerde imalat dalında istihdam hacmi 23,2 milyon artarak 1950 deki düzeyin yüzde 45,2 üstüne çıktı. Artışın en hızlı olduğu yerler makine imal ve maden işleme (1950'deki düzeyin yüzde 86 üstünde), kimya ve petrol sanayileriydi (1950'deki düzeyin yüzde 66 üstünde).

Farklı ülkelerdeki çeşitli sanayilerde çalışma koşullarının düzeyi yükseldi. İşçi sınıfı birçok ekonomik ve toplumsal kazançlar elde etti. Sendikalaşan işçi sayısı arttı, şimdi bu sayı, 140 milyondan fazlası Dünya Sendikalar Federasyonu'nun üyesi olmak üzere, 250 milyondur. Farklı yönelimlerdeki sendikaların birlikte hareket etme eğilimi artıyor; işçi sınıfının birçok kesimleri giderek etkin savaşım saflarına katılıyorlar. Bu gelişme, işçi sınıfının üzerinde ve tepesinde bir toplumsal seçkinler gurubu olan «işçi aristokrasisini» ortadan kaldırıyor ve işçi sınıfının birliğinin önemli nesnel önkoşullarının yaratılmasına yardımcı oluyor.

Sonuç olarak, işçi sınıfının bileşimindeki değişikliklerin analizinden çıkarılabilecek başlıca sonuç, bilimsel-teknik devrimin, birçok burjuva yazarın, her boydan reformistin ve revizyonistin iddia ettiği gibi, proletaryanın ortadan kalkmasına yol açmadığı, hatta tam tersine, onun rolünü daha da arttırdığıdır.

Burada, bu sürecin sadece niceliksel değil, niteliksel yanı da çok önem taşıyor. İşi sınıfının sayısal artışına paralel olarak, bileşimi, karmaşıklaşıyor, vasıflı işçilerin oranı artıyor ve vasıfsız işçilerin payı azalıyor, ve kola dayanmayan emeğin rolü artıyor. İşçi sınıfının büyük bir bölümünün sefaletten kurtulmayı, genel eğitimlerini ve mesleki düzeylerini yükseltmeyi ve temel kültürel ve sosyo-politik bilgilere (kitle iletişiminin yayılmasıyla) ulaşmayı başarmış olması gerçeğinin, lafazan «Solcu»ların işçi sınıfının «burjuvalaştığı» iddialarıyla hiç ilgisi yoktur. Gerçekte, proletaryanın sınıf bilinci ve devrimci militanlığı ayıflamak şöyle dursun gitgide güçleniyor. Bu gelişme, kapitalist ülkelerdeki proletaryanın devrimci ruhunu kaybetttiğini ve devrimci savaşımın merkezinin «dünya kentlerinden dünya kırlarına» kaydığını ileri süren Pekinli «teoriyenler»in tamamen yanılgıda olduklarını gösteriyor.

Bilimsel-teknik devrim, tarımda köklü değişikliklerle sonuçlandı, ve bu, kısa zamanda bu kesimdeki istihdamın yapısını ve köylü kitlesinin yaşam koşullarını etkiledi. 20 yıldan az bir sürede, gelişmiş ülkelerde tarımda çalışan işçi sayısının yarıya indiğini söylemek yeterlidir (1950'de 78 milyondan 1968'de 42 milyona) ve bu süreç devam etmektedir(örneğin Ortak Pazar ülkelerinde, sadece geçen on yılda tarımda çalışan nüfus 5 milyon azaldı.

Tarımda çalışanlar arasında, toplumsal tabakalaşmanın gittikçe arttığı; kazandığı, küçük ve orta köylülerin büyük kitlesi dağıldığı, köylülerin ve çiftçilerin, toplumsal üretime el atan tekelci sermaye karşısında büyük ölçüde bağımlı duruma geldiği görülmektedir. Tarımda tekellerin artan egemenliği, tarım-sanayi bütünlüğünün oluşması, büyük sermayenin çiftlik ürünlerinin satışına, işlenmesine ve pazarlanmasına gittikçe daha yaygın bir şekilde el uzatması; kısacası bunların tümü kırsal alanda anti-tekelci savaşımı kaçınılmaz olarak yoğunlaştırmaktadır. Köylüler, işçi sınıfının önemli bir bağdaşlığı olmaya devam ediyor.

Toplumsal güçlerin günümüzdeki durumunun bilimsel-teknik devriminin dolaysız bir sonucu olan belirgin bir özelliği aydınların, kafa işçilerinin sayısındaki hızlı artıştır.

(Devam Edecek)

K. ZELINSKI

SOVYET EDEBİYATI

Geçmiş yılların birçok edebiyat ürünü, Tolstoy, Dostoyevski, Çehov ve Bunin'in v.s.'nin eserleri, Batı edebiyatının şaheserleri, büyük bir sanat değerine ve büyüleyici bir güce sahiptirler.

— 139 —

Annesi (Leningrad'da) bir bombardıman sırasında ölür. Valya'nın yardımına kim koşacak? Yalnız yaşayan işçi kadın Duşya, tıpkı Şolohov'un Bir İnsanın Kaderi hikâyesinin kahramanının sokakta rastladığı küçük oğlana bağlandığı gibi, bütün kalbiyle küçük yetim kızcağıza bağlanacak onu koruyup büyütecektir. Duşya bir kahraman mıdır, değil midir? Roman bu soruyu ortaya atar.

Penova'nın kahramanlarını harekete geçiren, doğal ahlak mekanizmasıdır. Son eserlerinde, lirik ve sevgi dolu bir anlatımla son yıllarda Sovyet toplumunun yaşamında meydana gelen değişiklikleri çok iyi anlatır.

Aleksandr Fadeev, Sovyet edebiyatının «kanatlar takması» gerektiği görüşündeydi. Gerçekten de hayat gücünü zorlayan tasarılar, yapım çalışmalarının büyüklüğü; ve yeni bir endüstri, yeni bir kültür ve bilim, yeni bir edebiyat ve sanat kurmaya yönelen yaratıcı çabalar gözönüne alınırsa, «kanat takmak» Sovyet gerçeğinin bir parçasıdır. Gorki, artık eski düzeni anlatmanın mümkün olmadığını ve yeni gerçeklerin Sovyet yazarlarını yeni sanat yöntemleri bulmaya zorladığını, epeyce önce yazmıştı.

Geçmiş yılların bir çok edebiyat ürünü, Tolstoy, Dostoyevski, Çehov vu Bunin'in v.s.'nin eserleri, Batı edebiyatının şaheserleri, büyük bir sanat değerine ve büyüleyici bir güce sahiptirler. Bu yüzden de, dört bir yan insan dehasının şaheserleri, büyük bir sanat değerine ve büyüleyici bir de kolay değildir. Şimdiye kadar yaratılmış olanların özümlenmesi ve tekrarlanması yoluna gitmek, ilk bakışta çekici gelebilir. Ayrıca, yetenekten yeteneğe fark vardır. Herkes bilinmeyenin fethine çıkamaz; herkes bilinmeyen denizlere açılma gücünü kendinde bulamaz. Mayakovski, «Şiir bilinmeyen sularda bir gezidir» derdi.

«Objektif üslup»la yazanların yanında (bu adlandırmanın oldukça keyfi olduğunu yine hatırlatayım) çağdaş edebiyatta geleneğe tümüyle bağlı kalanlardan da söz edilebilir. Şiir alanında, gelenekçilik oldukça yaygın bir olgudur. Gerçekten de, mısraın biçimini değiştirmek, vurguları, kafiyeyi yeniden biçimlendirmek, diğer mısra düzme yöntemlerini yenileştirmek belli sınırları olan çabalardır. Çünkü, işin sonunda şiirin gerçek hakimi, tanrıçası; düşüncedir. Anlamın eksikse, mısra düzeni bir kelime cambazlığı halini alır. Bu, her dilde geçerli olan bir şiir kuralıdır.

Biçimde gelenekçilik büyük bir kusur sayılmaz. Travdovski'nin çok iyi özümlediği Puşkin ve Nekrasov gelenekleri, ona zarar vermek yerine, şiirlerinde gerçekten devrimci bir içeriği dile getirmesine, emekçilere olan sevgi ve insanca yakınlığı haykırmasına yardımcı olmuştur. Hayatın devrimci «kargaşasının» ortasında yaşayan bir yazar, bu «kargaşa»yı sanat yönünden algılamaktan yoksun olmamalı, eski izlenimlerin dünyasına çakılıp kalmamalıdır. Batı Avrupa'da, bu yöndeki eserlere özel bir merak duyulur, hemen tercüme edilir. Çünkü, bu eserlerde yakın, tanıdık, bildik bir hava vardır. Ama bugünün Rusya'sını tanımak için, yeni birşeyler aramak, yeni olana yönelmek gerekir.

Batı'da, Sovyetler Birliği'nde yayınlanmış eleştirisel eğilimli» eserlere, özellikle bir zamanlar yasaklanmış ola nkonulara karşı özel bir ilgi vardır. Böyle durumlarda, Batı'nın antikomünizm tüccarları, sanat açısından başarısız eserleri bile göklere çıkarmaya hazırdırlar. Pasternak'ın Doktor Jivago'su bunun bir örneğidir. Aleksandr Soljenitzin'in Kanserliler Koğuşu ve İlk Çember romanları için de aynı şey söylenebilir. Her üç kitap da, Sovyet iktidarına açıktan açığa karşıdır, bu yüzden de Sovyetler Birliğinde yayınlanmamıştır. Sovyet Devletinin düşmanları, bu kitapların dışarda yayınlanması için çabalamışlar, durumdan yararlanmışlardır. Böyle durumlarda, eserin ciddi bir ideolojik ve sanatsal eleştirisine hiç gerek görülmez. Antikomünizm tüccarlarının tek bir amacı vardır: Bu türden eserlere dayanarak komünizmi ve Sovyte rejimini yıpratmak. Bazı Batı eleştirmenleri, sosyalist gerçekçiliği, rejime övgüler düzme ve pohpohlamayı yazarlara görev olarak yükleyen bir parti emri olarak yorumlarlar.

Ama gerçekte, Sovyt edebiyatının en iyi eserleri, tek yönlü tek renkli olanlar değildir. Örneğin sosyalist gerçekçilik akımının klasikleri sayılabilecek Furmanov'un Çapaev'i (1923), Serafimoviç'in Demir Yağmuru (1924), Fadeev'in Bozgun'u (1927) gibi romanları ele alalım. Bunların tümü hayatı ve devrimci mücadeleyi bütün boyutları ve çelişkileriyle yansıttıkları için zamana karşı koymuşlar, kalıcı olmayı bilmişlerdir. Kızıl askerlerin dış görünüşleri, «biçimleri» hiç de çekici değildir. Ama içleri, hayatlarının anlamı bir aydın olan Meçnik'den çok daha üstündür. Daha, 1934'de toplanan Sovyet Yazarları Birinci Kongresindeki konuşmasında Fadeev sosyalist gerçekçilikte, eleştirisel öğenin önemini vurgulamıştı.

(Devam edecek)

Gençlik ve Toplum

Bazan bütün araştırma kurumları uzmanlaşma alanlarını değiştiriyorlar ve araştırmalarını, günümüzdeki bilimsel-teknik devrimle yakından ilgili sorunlar üzerinde yoğunlaştırmak için daha az gelecek vadeden araştırma projelerini terkediyorlar.

— 40 —

Kişinin mesleğinin getirdiği sınırlamalar, onun görüş alanını daraltır ve bütün bilimler alanında «serbestçe dolaşma»sına engel olur. Bu, bir kısım yeteneklerin filizlenmesine güç katarken bir kısmına da deli gömleği giydirir. Bunun sonucu olarak, kişi, çok ama çok az şey yaratmayı, uygarlığın mirasına pek az katkıda bulunmayı umabilir. Böylece bireyin zihinsel olanaklarının dünyası, onun ufacık katkısının çapına indirgenir.

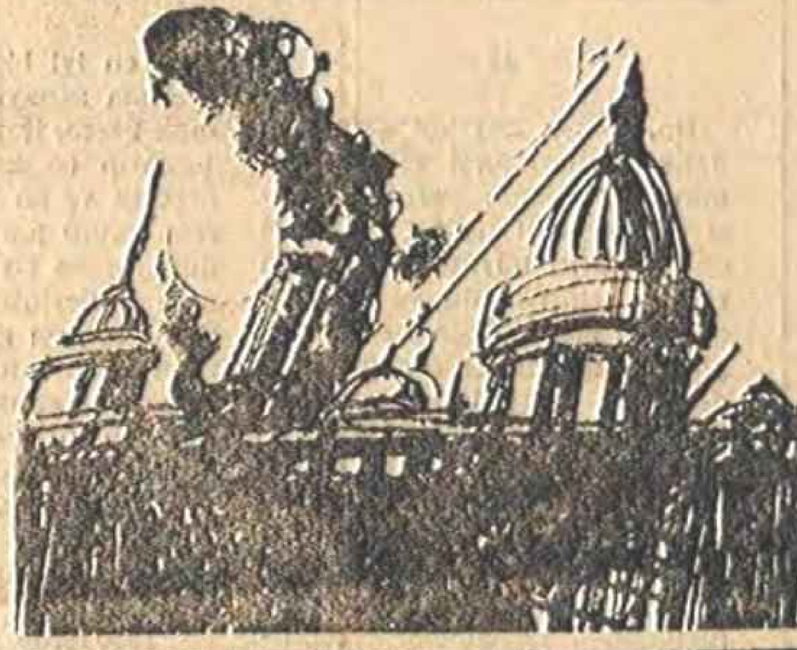
Yeni araştırma alanlarının katılmasıyla iki katına çıkan bilimdeki dallanıp budaklanma süreci hızlanıyor. Ama bu alanlar, daha sınırlı araştırma alanları yaraterak parçalara ayrılsalar bile, yine de birçok değişik araştırma alanının bütün tayfını kaplayan belli ölçüde bir evrensellik gerektirirler. Şaşırtıcı gibi görünse de, bilginin evren selliği bizzat bilimin gelişme mantığında yatmaktadır. Önemli olan nokta, geniş bilgi alanlarının dar parçalara bölünmesi ile değişik bilimlerin ortak yönlerindeki kümelenmenin bir paralellik göstermesidir. Bunun sonucunda, yakın bilimlerin karşılıklı etkisi ve birleşmeleri, güç kazanır ve böylece, bir bütün olarak bilginin herhangi bir özel dalı üzerinde itici bir etki yaratır. Bilimlerin karşılıklı olarak birbirinin alanı içine girmelerine tanık oluyoruz. —Fizik, kimya ile biyolojinin alanına giriyor ve sonuçta ortaya çıkan üründen kendisi de etkileniyor— Bu süreç, aşırı derecede karmaşık ve çok-yönlü bir süreçtir. Bu sürecin belirtileri, bilimlerin birbirleriyle birleşip içiçe girdikleri ve değişik araştırma alanlarını birbirinden ayıran sınırların silindiği bir görünüm ortaya koyuyor. Yeni uzmanlar, birbiriyle ilgili bir dizi bilimde yeterli bilgi sahibi olmalı ve bu bilimlerden yararlanma yöntemlerini kullanabilmelidir.

Bilimsel-teknik devrimin bugünkü aşamasının bir özelliği, hem tek tek bilim alanlarında, hem de bir bütün olarak bilimde gözlemlenen hızlı ilerlemedir.

Bazan bütün araştırma kurumları uzmanlaşma alanlarını değiştiriyorlar ve araştırmalarını, günümüzdeki bilimsel - teknik devrimle yakından ilgili sorunlar üzerinde yoğunlaştırmak için, daha az gelecek vadeden araştırma projelerini terkediyorlar. Bu çok dinamik örgütsel değişim biçimiyle birlikte, yeni alanlarda yeterince hızlı ve yeterli sayıda uzman eğitmek, olanaksız değilse de çok zordur. Bu durumda, mevcut araştırma personeli ve kaynaklar kullanılarak, bilimdeki yeni güçlüklerin yenilmesi gerekmektedir. Buna ilişkin olarak, ortaya şu soru çıkıyor: Dar bir alanda eğitilmiş bir araştırmacı, başka bir araştırma alanında kayda değer bir başarı sağlayabilir mi? Deneyimler gösteriyor ki, bir şeyler kaybetmeksizin bir alandan başka bir alana geçmeyi ya da yeni alanda verimli biçimde çalışmayı başaran çok az araştırmacı vardır. Ne var ki, uzmanlık eğitiminden yoksunluk ve eskimiş düşünme biçimleri, çoğu kez ilgili bir alana geçmeyi başarmış olanları bile baltalamaktadır.

Bazı zaman, kendi alanındaki yeni gelişmelere ayak uydurmak bile araştırmacıya gittikçe daha zor geliyor. Bilimsel-teknik devrim, bilimsel ve teknik bilgi akışını şaşırtıcı oranlarda artırmıştır. Yalnızca Sovyetler Birliği'nde, 85.000 makale ve 700.000'in üzerinde yeni icatları tanıtıcı broşüre ek olarak, her yıl, A ve G (araştırma ve geliştirme) faaliyetleri konusunda toplam 700.000 rapor yayınlanıyor. Altmış ayrı dilde yaklaşık 100.000 gazete ve dergi yayınlıyor; her yıl 400.000'i aşkın patent tescil yaptırılıyor; 250.000 tez ve inceleme yayınlanıyor. Bu durmadan kabaran kitap, patent, makale, vb. seli içinde kişinin gereksinme duyduğu bilgiyi arayıp bulması, gerçekten çok zordur. Bu yüzden, insan belleğinin çok fazla bilgiyle doldurulmasının, beynin üretkenliğine zararlı bir etkide bulunabileceği yolunda uzmanların yaptıkları uyarıların ciddiye alınması gerekmektedir. Bu konuda bir şeyler yapılmazsa, bilgi patlaması bir fikir bunalımını başlatabilir ve bilimsel düşüncede genel bir yavaşlamaya neden olabilir. Çok büyük ölçüde bilgiyi toplayıp saklamada ve bu bilgiyi sınıflandırmada, şaşırtıcı yeteneğiyle elektronik bilgisayar, bilim adamlarının bu işin içinden çıkmalarına yardım edecektir. Günümüzün bilim adamı, engin bilgi denizlerinde bir tür pusula hizmeti görebilecek esnek bir diyalektik düşünme biçimi geliştirmelidir. Özel araştırma alanı ne olursa olsun, bilim adamının felsefi bir anlayışa sahip olması ve inceleme altındaki soruna felsefi açıdan yaklaşması gerekir. Hem bu, yeni bir şey de değildir; çünkü yüzyıllar boyunca hemen hemen tüm bilim adamları, aynı zamanda birer filozof olmuşlardır. Doğa bilimi, özellikle fizik, adima felsefeye yakından bağlı kılmıştır. Örneğin Galile, Descartes, Kepler, Newton, Lomonosov, Mendelyef, Planck ve Einstein, kendi alanlarında yalnızca seçkin birer uzman değil, fakat aynı zamanda çok iyi birer filozofturlar da.

(Devamı Var)

"Teslim Olmayanlar Ölmez"

Nikolai Chukovsky

Ostrosablin ile Dziga, üsse aynı anda döndüler. Kuznetsov gibi onlar da, uçaklarının neden yanmış olabileceğini söyleyemiyorlardı. Kuşkusuz, Almanlar onlara ateş etmişlerdi, fakat bu atışlar çok uzaktan yapılmıştı.

— 115 —

Bu savaşa Lunin'in bütün filosu katıldı. Savaş yoğun ve sert geçiyordu, fakat filo ve Sovyet hava kuvvetleri için her şey iyi gidiyordu. Sayı olarak Almanlar üstün olmakla beraber, Sovyetler ustalık, cesaret ve sebat bakımından çok üstündüler. Bombardıman uçakları ve Stormovikler, göl üzerinden uçarak görevlerini tamamlıyorlar, sonra önemsiz kayıplarla geri dönüyorlardı.

Lunin, radyodan pilotlarının seslerini duyabiliyordu.

Vurduğu Messerchmitt'in gölün sularına gömüldüğünü gören Karyakin, neşeyle, «Battı, battı,» diye haykırdı.

Buna karşılık Kostin, «Seninki ikincisi,» diye cevap verdi. «Lazarovich ile ben birincisini düşürdük.»

Bir kaç dakika sonra Karyakin, kovalamacanın ve zaferin coşkusu ile tekrar bağırdı:

«Bir tane daha suyu boyladı!»

Ve Kostin'in bas sesi tekrar duyuldu.

«Üç oldu!»

Lunin, birden Hurricane'ların birinin yanmakta olduğunu gördü. Güneş çok keskin olduğundan alevleri göremiyordu, fakat arkasında kalın bir duman izi vardı.

Kimin uçağıydı bu?

Sonra gövdesindeki numaradan Lunin, bunun Ostrosablin'in uçağı olduğunu anladı. Korktu.

Ostrosablin'in uçağı, yakıt ve mermi alıp üsten yeni dönmüştü. Hatta daha savaşa bile başlamamıştı. Bu uçağının, savaş alanının çok uzağında alev aldığı anlamına geliyordu.

Ostrosablin'in uçağı alevler içinde olmasına rağmen uçmağa devam ediyordu. Pilot, sahile yönelmiş, üs yönünde giderek alçalıyordu. Uçağın havada infilak etmesinden korkan Lunin, Ostrosablin'e paraşütle atlamasını emretti. Fakat yarlı uçağın radyosu da çalışmıyor olmalıydı. Ostrosablin, cevap vermedi ve paraşütle atlamadı. Uçak yoluna devam ediyordu.

Yanan uçağı izleyen iki Messerschmitt, pilot atladığı takdirde onu vurmak için tetikte bekliyordu. Fakat Lunin, Alman uçaklarını görünce, Tatarenko ile arkalarından yetişti.

Ostrosablin, herhalde üsse ulaşmayı istemişti, fakat bunu gerçekleştirememedi. Bununla beraber sahile ulaştı ve ormanın üzerinde beş yüz metre yükseklikten paraşütle atladı. Lunin ile Tatarenko, paraşütünün bir köknar ağacına takıldığını ve yere inen Ostrosablin'in kendilerine el salladığını gördüler.

Onu orada bırakarak, gölün üzerinde savaşa devam eden arkadaşlarına doğru uçtular. Bununla beraber, daha hedeflerine doğru uçtular. Bununla beraber, daha hedeflerine ulaşamadan yanmakta olan başka bir uçakla karşılaştılar.

Ostrosablin ile Dziga, üsse aynı anda döndüler. Kuznetsov gibi onlar da, uçaklarının neden yanmış olabileceğini söyleyemiyorlardı. Kuşkusuz, Almanlar onlara ateş etmişlerdi, fakat bu atışlar çok uzaktan yapılmıştı. Bir-iki önemsiz isabet almış olabilirlerdi, ama bunlar uçakların alev almalarını gerktirmezdi. Lunin, 1-16 ile kaç kez uçağının isabet aldığını, fakat buna rağmen bir yıl süreyle alev almadan onunla uçtuğunu hatırladı.

Şimdi üste uçağı olmayan ve bütün gün oturan ya da köy sokağında volta atan üç pilot vardı. Kuznetsov yüzü asık otururken Ostrosablin ile Dziga, tembel tembel oturamayacaklarını anladılar. Güçlü elleri iş için kaşınıyordu. Nitekim neticede kendilerine bir iş buldular ve ormanda mutfak için odun kesmeğe başladılar. Ağaçları, sanki düşmandan hırslarını alıyormuş gibi aşağı indiryorlar, sonra onları parçalıyorlardı. Kısa bir sürede odun yığınları giderek artmağa başladı.

İki uçağın yanmasından bir gün sonra filonun yeni personeli ilk kaybını verdi. Vadim Lazarovich'in uçağı vuruldu ve genç pilot uçağı ile birlikte yandı.

Olay Sinyavino yakınında cephenin üzerinde oldu. Lunin, Tatarenko, Mamitov ve Lazarovich tarafından korunan Sovyet bombardıman uçakları, Alman mevzilerini bombalıyorlardı. Sovyet uçakları uçaksavar ateşi ile karşılaşmışlardı, fakat bu onları endişelendirecek kadar güçlü değildi. Bu sırada iki Messerchmitt ortaya çıkarak bombardıman uçaklarına saldırmak için kararsız bir teşebbüste bulundular. Fakat dört Hurricane, onları püskürttüler. Bombardıman uçakları, bombalarının tamamını bırakmadan önce Messerchmitt'ler ateş ederek tekrar döndüler. Sonra birden Lavarovich'in uçağı alev aldı.

Alevler, kısa sürede bütün uçağı sardı ve uçak, dumanlar içinde yükseklik kaybetmeğe başladı. Lunin gözlerini uçaktan ayırmıyor ve ufak tefek Lazarovih'in paraşütle atlamasını bekliyordu. Fakat genç adam atlamadı. Niçin atlamadığını kimse bilemedi. Belki vurulmuş, belki yanmıştı. Belki de dumandan ve sıcaktan bayılmış ya da aklını kaçırmıştı. Uçak, Sovyet hatlarının da uçakla birlikte a rının biraz gerisinde ormana düştü ve talihsiz Lazarovich de uçakla birlikte yandı.

Bu, yeni pilotlar arasındaki ilk ölümdü. Lazarovich'in ölümüne herkes çok üzüldü.

Kısa zamanda hepsi birbirlerine karşı çok yakın olmuşlardı. Filonun savaşa başlamasından itibaren Kabankov'un «Savaş Kağıdı»nı yeniden canlandıran Karyakin siyah çerçeve içinde «Öcünü alacağız, Vadim» başlıklı bir yazı yazdı. Lazarovich'in evli olduğunu hatırlamışlardı. Durumu dul eşine bildirmeğe karar verdiler. Gece gaz lambasının ışığı altında hep beraber bir mektup yazdılar.

Kelimeler ciddi ve dokunaklıydı. Vadim Lazarovich'ten vatanı uğruna canını veren bir kahraman olarak söz ediyorlardı. Mektupta onu ne kadar düşkün olduklarını belirtiyor, onun anısı için sonuna değin amaçları uğruna savaşacaklarına yemin ediyor, genç dula yardımlarını ve dostluklarını sunuyorlardı.

(Devamı Edecek)

Demircan Bolu'nun transfer listesini şimdiden hazırladı

BOLU (ABC) Boluspor Teknik Direktörü Fethi Demircan önümüzdeki sezonda Boluspor'da kalacağını ve antrenörlük hayatını Bolu'da bırakacağını söylemiştir. Yapılacak transferlerin listesini hazırladığını ve transfer işlerini yürütmek için Yönetim Kuruluna listeyi vereceğini belirtmiştir.

Demircan sözlerine devamla şöyle konuşmuştur:

«Boluspor bu yıl çalışmayı seven, hırslı isimsiz gençleri transfer ederse daha başarılı olacaktır. Alınacak elemanların topu çok iyi bilmesi gerekmektedir. Mesleğini seven gençler 2 ay için de takıma ve Türkiye ligine intibak edebilir. Bu konuda hazırladığım listeyi yöneticilere bırakacağım ve onlar da transfer işlerini yürütecekler. Ayrıca sezon başında yüksek yerde kamp yaparak çalışılmasına karşıyım. Örneğin deniz seviyesi takımlarından Adanalılar, İzmirliler ve İstanbullular yüksek yerde çalıştıktan sonra deniz seviyelerine indiklerinde kan dolaşımına etkisi olmaktadır. Bu Boluspor için de geçerlidir. Çünkü 1600 metre yükseklikteki Aladağ tesislerinde hazırlanan takım, daha sonra 750 m. rakımlı şehre inince arada 100 metrelik bir rakım farkı olmaktadır. Bu da bizim için zararlı. Bunun için mümkünse şehir rakımına uygun bir yerde sezon başı hazırlık kampı yapacağız.»

Balıkesir'de düzenlenen Bahar Kupası Futbol Turnuvası'nda şampiyonlukta iddialı ekiplerden Erişspor. (Foto: ABC)

SAHASI BULUNMAMASINA RAĞMEN BALIKESİR AMATÖR TAKIMLARINDAN ERİŞSPOR BAHAR KUPASINDA ŞAMPİYONLUK PEŞİNDE KOŞUYOR.

Balıkesir (ABC) — Balıkesir'de amatör takımalr arasında düzenlenen Bahar Kupası Futbol Turnuvasında Erişspor futbol takımı şampiyonluk yolunda ilerlemektedir.

Şimdiye kadar yaptığı tüm karşılaşmaları açık farkla kazanan Erişsporlular Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüğü'nün Balıkesir'deki sahada maç yapmak için izin vermemesi üzerine karşılaşmalarını rakip takımların sahalarında yapmaktadır.

Amaçlarının centilmence mücadele ederek Bahar Kupası'nı kazanmak olduğunu söyleyen Erişspor'un antrenörü Ali Çıkırık konu ile ilgili olarak şunları söylemiştir:

«Balıkesir Bölge Müdürlüğü maçlarımızı Balıkesir'de yapmamıza müsaade etmediği için bütün karşılaşmaları dış sahalarda yapmak zorunda kalıyoruz. Bu nedenle taraftarlarımız da yok. Ancak centilmence mücadelemiz sürmekte ve yaptığımız bütün karşılaşmaları kazanmaktayız. Bahar Kupası'nın sahibi olmak için elimizden geleni yapacağız.»

Eskişehir D.Sporda büyük sevinç var

ESKİŞEHİR (ABC) Sarıyer karşısında oynadıkları çetin maçta çok değerli 2 puanı alan Demirsporlular kümede kalmayı biraz daha garantiye almış olmanın sevincini yaşarken, antrenör Galip Türkkan maçın başında yedikleri gol için «Önce öldük, sonra dirildik» demiştir.

Demirspor antrenörü Galip Türkkan, ilk yarıda yedikleri golle mağlup duruma düşünce bütün ümitlerini yitirdiklerini belirterek şöyle konuşmuştur:

«Golü yiyince herşeyin bittiğini ve Üçüncü Lig'e düşmüş olduğumuzu görür gibi oldum. 42 dakika mağlup oynadık ve 42. dakikada sağlanan beraberlik golü ile biraz kendime gelir gibi oldum. Arkasından gelen galibiyet golüyle de dirilip kendime geldim. Kazandık ve şimdi önümüzdeki haftalara bakıyoruz. Sevinçliyiz.»

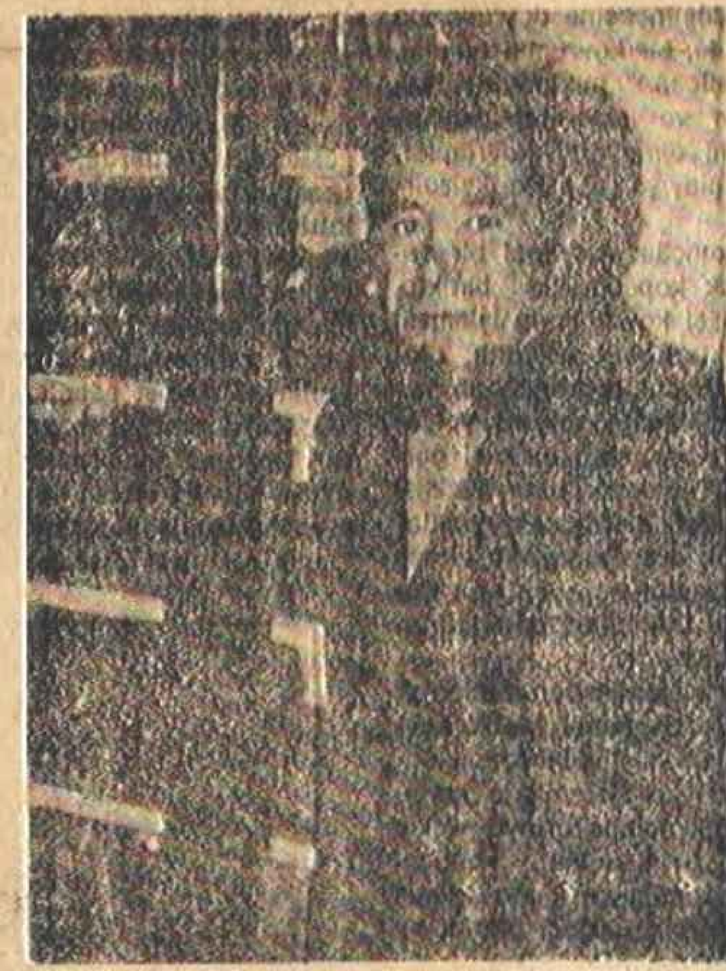
Giresunspor'un iki ası Hüseyin ve Coşkun bir maç öncesinde. (Foto: ABC)

GİRESUNSPOR'LU HÜSEYİN VE COŞKUN: «RAKİP KALELERİN KORKULU RÜYASI OLMAYA DEVAM EDECEĞİZ» DEDİLER.

Giresun, (ABC) — Giresunspor'un iki forvet oyuncusu Coşkun ile Hüseyin «Rakip kalecilerin ve defans oyuncularının korkulu rüyası olmaya devam edeceğiz» demişlerdir.

Halen Üçüncü Lig'de grubunda gol krallığının en büyük favorisi durumunda bulunan Coşkun, lig sonuna kadar 12'den fazla gol atacağını iddia etmektedir.

Sakatlık ve cezaların bir türlü yakasını bırakmadığını söyleyen Hüseyin ise «Bundan böyle tüm gücümle takımımın başarısı için çalışacağım. Herşey yeniden İkinci Lig'e çıkmak için olacaktır» demiştir.

Eskişehirspor Genel Kaptanı Zekai Tabakoğlu.

ESKİŞEHİRSPOR GENEL KAPTANI ZEKAİ TABAKOĞLU: «İZMİR'DEN ALDIĞIMIZ TEK PUAN LİGDEKİ İDDİAMIZI KUVVETLENDİRDİ.»

Eskişehir, (ABC) — İzmir'den beraberlikle dönen Eskişehirspor'un Genel Kaptanı Zekai Tabakoğlu iyi oynadıklarını ve hakettikleri beraberliği sağladıkları için sevinçli olduklarını belirterek, «İzmir'den aldığımız tek puan ligdeki iddiamızı biraz daha kuvvetlendirdi» demiştir.

Tabakoğlu daha sonra İzmir'e giderken beraberlik beklediklerini tekrarlayarak şöyle konuşmuştur:

« İlk yarıda Altay üstün oynadı, ancak ikinci yarıda maçın hakimiyeti bize geçti. Ve sonunda maçın normal neticesi olan beraberliği Bahtiyar'ın nefis golü ile sağladık. Özellikle ikinci yarıda gole çok yaklaştık. Fakat bunlardan sadece bir tanesini değerlendirebildik. Zaten hesaplarımız tek puan üzerine yapmıştık. Ligin ikinci yarısında deplasmandan hiç puan getirmemiştik. Sonunda bu şanssızlığımızı da yendik.»

SPOR DÜNYASINDAN KISA KISA

● **HENTBOL FEDERASYONU GENEL SEKRETERLİĞİNE MUSTAFA MEŞHUR TURGUT ATANDI**

Ankara — Hentbol Federasyonu Genel Sekreterliğine 10 yıldır Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğünün çeşitli ünitelerinde ve son olarak da Cimnastik Federasyonunda çalışan Mustafa Meşrur Turgut atanmıştır.

Turgut, Bursa İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi son sınıf öğrencisi olup, evli ve bir çocuk babasıdır.

● **TECRÜBESİZLER KONYA BİSİKLET YOL YARIŞI PAZAR GÜNÜ YAPILACAK**

Ankara — Bisiklet ve Motosiklet Federasyonunca, Dünya Çocuk Yılı nedeniyle 12-17 yaş grubu için düzenlenen tecrübesizler Konya Bisiklet Yol Yarışı 29 Nisan Pazar günü Konya'da yapılacaktır.

Yerli üretim ikinci kalite yarış bisikletleri ile koşulacak yarışa, 28 bölgeden toplam 106 bisikletçi katılacaktır.

● **OPTİMİST YARIŞLARI İSKENDERUN'DA YAPILDI**

Ankara — Yelken Federasyonunca düzenlenen Dünya Çocuk Yılı ve Ulusal Egemenlik Bayramı Optimist Yarışları, Balıkesir, Çanakkale, Mersin, İskenderun, Adana ve Hatay bölgelerinden 21 optimistçinin katılmasıyla 21-24 Nisan günleri arasında İskenderun'da yapılmıştır.

Çetin hava şartları altında yapılan optimist yarışlarında ilk üç dereceyi şu optimistçiler almıştır:

1 — Erhan Uzun (İskenderun)
2 — Meriç Özkaya (İskenderun)
3 — Ercüment Özen (İskenderun)

● **İSTANBUL BÖLGESİ ESKRİM TAKIMI BULGARİSTAN'A GİTTİ**

İstanbul — 27-28 Nisan tarihleri arasında yapılacak Uluslararası Sofya Eskrim Turnuvasına katılacak İstanbul bölge eskrim takımı dün otobüsle Bulgaristan'a gitmiştir.

İstanbul Bölge Müdür Muavini Hüseyin Cahit Dal başkanlığındaki kafilede şu sporcular bulunmaktadır:

Semih Menteşe (baylar flöre), Mehmet Karamete, Ahmet Erseven (erkekler flöre), Hüsnü Ribar, Murat Baysal (erkekler epe), Deniz Öçgüder, Güçhan Öker (kılıç).

● **LİVERPOOL ŞAMPİYONLUK YOLUNDA YALNIZ KALDI**

Londra — Liverpool, oynadığı son lig maçında Southampton ile 1-1 berabere kalarak en yakın takipçisi ile arasındaki puan farkını 7'ye yükseltmiştir.

West Bromwich Albion ise, Birmington ile 1-1 berabere kalıp Nottingham Forest'in önünde ikinciliğe çıkmıştır.

● **GÖZTEPE, TRABZONSPOR'UN NAMAĞLUP ÜNVANINI SİLMEK İÇİN ÇALIŞMALARINI ARALIKSIZ SÜRDÜRÜYOR**

İzmir — Pazar günü Trabzonspor ile İzmir'de karşılaşacak olan Göztepe, hazırlıklarını hızlı bir tempo ile sürdürmektedir.

Göztepe Genel Kaptanı Çetin Kalkan, Adanaspor'a puan vermekle büyük bir fırsatı elden kaçırdıklarını belirterek «Bu maçı kazansaydık, ligde en rahat takım biz olacaktık» demiştir.

Kalkan, Trabzonspor ile yapacakları zorlu maç ile ilgili olarak da şunları söylemiştri:

«Trabzonspor'un namağlup ünvanını silmek için çalışmalarımızı aralıksız olarak sürdürüyoruz. Amacımız bu maçı mutlak kazanıp küme düşme hattından iyice uzaklaşmaktır. Taraftarlarımıza lideri yenmenin sevincini yaşatmak için elimizden geleni yapacağız.»

SAHİBİ:
POLİTİKA Basım Yayın A.Ş. adına KEMAL TÜRKLER
YAZIİŞLERİ MÜDÜRÜ: AYDIN ŞENESEN
DİZGİ: Politika Basım Yayın A.Ş. Tipo Tesisleri
BASKI: Asya Gazetecilik ve Neşriyat Ltd. Şti. Matbaası
Abone koşulları
Yurt içi Yıllık 750 TL - 6 aylık 400 TL 3 aylık 200 TL
Yurt dışı Yıllık 900 TL - 6 aylık 500 TL 3 aylık 250 TL
Avrupa uçak fark olarak sayı için 6.50 TL ek ücret alınır
İLAN TARİFESİ
İstanbul Baskısı 100, TL Yayın İlanları 50
Bütün Türkiye ve Avrupa santimi 200 TL

Politika

Maden-İş, Bank-Sen ve BAYSEN tüm demokrasi güçlerine

(Baştarafı 1. Sayfada) mak ve gerekli teknik önlemleri almak yolunda gerekli çabayı harcamayarak yığınların güvenliğini gözardı etmiştir.»

Üç sendikanın ortaklaşa açıklamalarında bu yılki 1 Mayıs'ın İstanbul'da yığınsal bir şekilde kutlanmasının tehlikeye sokulduğu ve her türlü saldırı ve provokasyona açık olduğu görüşü savunulmuş, şöyle devam edilmiştir:

«Oysa, işçi sınıfımız yoğun bir ekonomik savaşımın öncesindedir. Derinleşen politik bunalım ve faşist tırmanış koşullarında demokrasi güçleri önemli sorumluluk ve görevlerle karşı karşıyadır. Bu nedenle 1 Mayıs 79 işçi sınıfımızın sendikal birliği ve tüm demokrasi güçlerinin eylem ve cephe birliği yolunda güç ve olanakların gözden geçirilip düzene sokulacağı, daha da ilerletileceği bir adım olmak zorundadır. Bu açıdan 1 Mayıs'ın yığınsal olarak kutlanması yaşamsal önemdedir.

Bütün bu nedenlerle, başından beri 1 Mayıs 79'un İstanbul'da 1 Mayıs alanında yığınsal kutlanımı için her türlü çabayı harcayan sendikalarımız, gerek anti-demokratik engellemelere, gerekse ince oyunlara rağmen 1 Mayıs geleneğini yaşatmak ve gelecekteki savaşımlara güç katmak için, 1 Mayıs'ın yığınsal kutlanmasını mutlaka gerçekleştirmek amacıyla, İzmir'deki kutlamaya yığınsal katılım kararı almıştır.

Bununla birlikte Sendikalarımız, MADEN-İŞ, BANK-SEN, BAYSEN DİSK Yönetiminin alacağı yeni kararlarla 1 Mayıs gösterilerini yığınsal bir biçimde yapmaya yöneleceği, başka yörelerdeki kutlamalarında aktif ve yığınsal olarak içinde olacak ve her türlü görevi üstlenecektir.

1979 1 Mayıs'ının işçi sınıfının ve demokrasi güçlerinin birlikteliğinin bilincinde olarak tüm sınıf bilinçli işçileri ve sendikaları, tüm emekçi halkımızı, tüm demokratik güçleri İZMİR'deki 1 Mayıs kutlamalarına çağırıyoruz.

HAYDİ 1 MAYIS 1979'a..»

DSF, Ecevit'e

(Baştarafı 1. Sayfada) Genel Merkezine gönderen Dünya Sendikalar Federasyonu Genel Sekreteri Enrique Pastorino'nun telgrafı şöyledir:

«1 Mayıs gösterilerinin kısıtlanması için yapılan baskı önlemlerine üzgünüz bu sendikal ve demokratik haklara saldırıdır. Türk işçileri ile aktif dayanışmamızı belirtiriz. Bu konuda Başbakan Bülent Ecevit'e de bir mektup yazmış bulunuyoruz.»

1 Mayıs Diyarbakır

(Baştarafı 1. Sayfada) yıs günü ne ad altında olursa olsun, komutanlık sorumluluk sahası içerisinde toplantı ve gösteri yürüyüşü yapılması yasaklanmış olup bu hususta her türlü önlem komutanlığımızca alınmıştır. Sayın halkımıza duyurur, sağlık ve mutluluklar dileriz.»

M. Cemalettin Altınok
Korgeneral
7 nci Kolordu ve
Sıkıyönetim Komutanı

Enerji ve

(Baştarafı 1. Sayfada) nomiyi sarsacak, hem de anlamayı büyük çapta etkileyecektir. Bunu önlemek için devletin bütün olanakları ile yabancı sermaye ve kredinin elde edilebilecek tüm gücü ile bir enerji seferberliğine girmek zorundayız.

Böyle bir hareketin içine girerken tüm peşin hükümleri, tüm dar kalıpları bir tarafa bırakmak şarttır.»

Enerjide yeni kaynak aranmasına öncelik ve hız verilmesinin şart olduğunu belirten Mehmet Turgut, enerji politikasının karma ekonomi prensiplerine göre düzenlenmesini enerji seçiminde su ve linyit yanında petrolla çalışan santralların da ihmal edilmemesini, bu alanda kullanılacak makine, alet ve malzemelerin Türkiye'de yapılması için yatırımların özendirilmesini önermiştir.

Erbakan

(Baştarafı 1. Sayfada) killerine kucak açmamıştır. Demirel (bize elli milletvekili geldi de hükümeti kurmadık mı) diyor. Demirel masada oturacak, bir garson tepsi içinde 50 CHP'li milletvekili getirecek. Demirel bunu mu bekliyor? Muhalefet de değil mi? Milletin derdine deva olmayacak mı? Milletvekili sağlamak için beklemek değil, çalışmak gerekir.»

IMF ile

(Baştarafı 1. Sayfada) Fonu'ndan kredi sağlanmasının, Türkiye'deki görüşmelerin tamamlanmasından sonra, Washington'daki merkezin vereceği karara bağlı olduğunu bildirmişlerdir.

IMF ile yapılan görüşmelerin ne zaman sonuçlanacağı hakkında kesin bir tarih açıklanmamıştır.

Sözlük

(Baştarafı 5. Sayfada) lerini ve kullanılmalarını sağlayan işlemlerle belirlendikleri düşüncesine dayanır. Demek ki, bir kavramın anlamı, bu işlemler miktarıyla özdeştir ve işlem bakımından önemi olmayan kavramlar, bu anlayışa göre içeriksizdirler.

İşlemcilik rasyonel bir çekirdek kapsamakla birlikte, bilimsel kavramların işlemsel karakterlerini tekyanlı olarak mutlaklaştırdığından, sonuçta öznel-idealizme yol açar. Kavramları, nesnel gerçeğin yaklaşık birer yansısı olan içeriklerinden yalıtlar ve böylece onları, hiç bir şeye tekabül etmeyen salt düşünce ürünlerine dönüştürür.

İŞLEV

Bir sistemin durumunun dile getiren genel teorik kavram; bir sistemin özelliklerinin başka sistemlerle karşılıklı-etki içinde ortaya çıkış tarzı, bir sistemin, kendisini de kapsayan daha geniş bir sistemin öğesi olarak oynadığı rol...

Bu anlamda, bir duyu organındaki sinir sisteminin biyolojik sistemler içindeki işlevinden, üretim güçlerinin, devletin, bilimin, toplumsal sistemler içindeki işlevinden; bir aygıtın, gerecin, bir makinanın, bir otomatın teknik sistemler içindeki işlevinden söz ederiz. Bir sistemin işlevi, onun yapısıyla diyalektik ve etkileşim içinde bulunur; genel olarak geçerli olan ilke, işlevin büyük ölçüde yapı tarafından belirlenmesi ilkesidir. Kendini geliştiren, örneğin biyolojik ve toplumsal sistemlerde ise işlevler, yapının ortaya çıkışı ve gelişmesi üzerinde çok etkili olurlarken, tarihselleşmiş yapı, kendine dayanan işlevi belirler.

Bir sistemin işlevinin araştırılması, onun tabi olduğu yasal düzenliliklerin öğrenilmesi için atılan önemli adımlardan biridir. Mantıkta ve matematikte, bir kümenin öğelerini başka bir kümenin kesinlikle belirlenmiş öğeleriyle eleştiren işleme, işlev (fonksiyon) denir.

Aydın'da her

(Baştarafı 4. Sayfada) Çalışmalarını Sunat Nazmi Özturna, Resim ve Fotoğraf ile ilgili konuları İFSAK, Çocuk Tiyatrosu Bölümünü ise Engin Noyan yürüteceklerdir.

DİSK yönetimi

(Baştarafı 1. Sayfada) ranmamaktadır. Ancak Türkiye işçi sınıfının tek devrimci sendikal örgütü DİSK asla işçileri askerlerle karşı karşıya getirme niyetinde değildir.»

«Emeğin bayramını kutlamak işçi sınıfının hakkı ve DİSK'in temel görevidir» diyen Baştürk, DİSK'in «faşist terör ve cinayet şebekeleri ile aynı kefeye konulamayacağını» kaydederek 1 Mayıs kutlamalarının yasaklanmasını kınamış, sözlerini şöyle sürdürmüştür:

«Burjuvazi 1 Mayıs'ı her yola başvurarak engellemek isteyebilir, 1 Mayıs'ın 1 Mayıs Alanında kutlanmasına karşı çıkabilir. Hatta, kendi istediği alanlarda yapılması için dayatabilir. Bu da yatmaya boyun eğerek DİSK in 1 Mayıs'ı İzmir'de kutlayacağı yalanını yayanlar, tüm demokratik güçlerin 1 Mayıs Alanına akmasını engellemek isteyen teslimiyetçilerdir. Bunlar burjuvazinin gösterdiği alanlarda, yarınki hesaplarına uygun 1 Mayıs'ı kutlamaya kalkışanlardır. Bunlar, 1 Mayıs 1977 katliamında öldürülen 36 yurttaşımızın anısını 1 Mayıs Alanında yaşatmaktan kaçarak anılarına ihanet edenlerdir.

1 Mayıs emeğin bayramıdır. Devrimci bir sendikal örgütün genel başkanı olarak arkadaşlarımla 1 Mayıs'ta 1 Mayıs Alanında olacağım.»

AP'li Sarıoğlu, Mataracı için «Bu adam asılmazsa kimse

(Baştarafı 1. Sayfada) racı'nın ortak olduğunu, bu kaçakçılığın bakanın bilgisi altında yürütüldüğünü» iddia etmiş, «Ben ölümü bile göze alarak üzerlerine gideceğim. Mataracı, Türkiye'de asılmazsa hiç kimse asılmaz. Dünyanın neresine gitse peşini bırakmayacağım» demiş ve sözlerini şöyle sürdürmüştür:

«Bütün tehditlere, takip edilmeme rağmen, hangi parti olursa olsun, ölümü bile göze alarak üzerlerine gitmeliyiz. Ben gidiyorum. Mafia ve menfaat çetelerine karşı çıkmalıyız. Mafia'dan çekinmedim, çekinmiyorum. Öldürebilirler. Dosyaları açıklamaya devam edeceğim.»

«BÜYÜK PATRONLAR OPERASYONU»

Sarıoğlu, iki ay önce Millet Meclisi'nde yaptığı konuşmada, büyük patronlar operasyonunu dile getirdiğini, İzmit-Derince'de 2.5 milyar liralık naylon ve floş kaçakçılığına adı karışan Ali Galip Kayıran'ın Haydarpaşa Gümrük Müdürlüğüne terfi ettirildiğini söylediğini belirtmiş, «Bir hafta önce yakalanan büyük patronlar operasyonun bu floş adamını ben dört ay önce açıklamıştım» demiştir.

Dört aydan beri bu olayın üzerine bakanın gitmediğini öne süren Sarıoğlu, şöyle devam etmiştir:

«1977 yılı sonunda Edirne'de yakalanan ve Türkiye'ye girişi yasaklanmış bulunan 1,5 milyar liralık kaçak makinaları hile ve entrikalarla kurtarmak suretiyle, devletimizi 1.5 milyar liralık zarara uğratmaya çalışmaktadır. Edirne Asliye Ceza Mahkemesine intikal etmiş olan bu dosyada belirtilen makina parçalarının mutlaka devletimize zimmet edilmesi şarttır. Aslında bu hükümetin bunu önleyeceğine de inanmıyorum.»

AP'li Sarıoğlu, TBMM başkanlığına verdiği bir önerge ile, «Edirne'de yakalanan kaçak makinalar ile ilgili olarak Bakan Tuncay Mataracı hakkında meclis soruşturması açılmasını da istediğini» kaydetmiştir. Soruşturma önergesinde, bu davaya bakan hakim ve savcıların değiştirildiğini öne süren Sarıoğlu, özetle şöyle demiştir:

«Şimdi menfaat çeteleri ellerini kollarını sıvamış, avına attığı yemin sonucunu bekliyor. Mallar yanlışlıkla gelmiştir denilerek alınacak, sınırın dışına çıkarılacak ve bir hafta sonra dedikoduları ayyuka çıkmış kapı müdürleri tarafından tekrar yurdumuza sokulacaktır.»

Kuyumcular

(Baştarafı 1. Sayfada) ların altın giriş ve çıkışını kaydetme zorunluluğunun da konulduğuna dikkati çeken kuyumcular, «Bu uygulamanın hiçbir şekilde mümkün olamayacağını, güç koşullar içinde çalışan kuyumcuların bu tür işlemleri yapmakta güçlükle karşılaşacaklarını» ileri sürmüşlerdir.

Kuyumcular, altın alım-satımında doğan kazancın vergisini ödemekten kaçınmadıklarını, ancak yeni tebliğin bir yarar sağlayamayacağını» öne sürmüşler ve «Yeni getirilen tebliğde özellikle Anadolu'daki kuyumcu esnafı güç duruma sokulmuş olacaktır» demişlerdir.

1567 sayılı yasa ile kuyumcuların yargı organları önüne çıkarılmasının haksızlık olacağını öne süren kuyumcular, «Söz konusu yasada kuyumcular lehine değişiklik yapılmasını» istemişlerdir.

MSP, işçi

(Baştarafı 1. Sayfa'da) genel tatiller hakkındaki yasada değişiklik öngören yasa önerilerinin gerekçesinde, şöyle demişlerdir:

«Enternasyonal sosyalizmin geçerli olduğu ülkelerde kutlanan 1 Mayıs İşçi Bayramının bünyemize uygun olmadığı gerekçesiyle bu bayramın kaldırılması ve yerine pek çok işçi kuruluşu tarafından benimsenen 24 Temmuz'un İşçi Bayramı olarak kutlanmasını teklif ediyoruz.»

1 Mayıs

(Baştarafı 1. Sayfada) dükkanı kurşun yağmuruna tutmuşlardır. Açılan ateş sonucu gazete bayii Yusuf Yıldızlı, çevrede gazete satan Burhanettin Aktaş adlı kişi derhal ölmüşlerdir.

Saldırganlar olaydan sonra derhal kaçmışlardır. Polis, saldırganların kimliklerinin saptanmasına çalışıldığını bildirmiştir.

ELAZIĞ'DA PROVOKASYON

ELAZIĞ — Devrim Ortaokulu Müdürü Adnan Beydilli dün evinden okula gelirken 50 metre uzaklıkta henüz kimlikleri belirlenemiyen kişi veya kişiler tarafından tabancayla yaylım ateşine tutularak öldürülmüştür.

Edinilen bilgiye göre, Adnan Beydilli saat 07 sıralarında evinden okula gelirken henüz kimlikleri belirlenemeyen kişi ya da kişilerce yaylım ateşine tutulmuştur. Başından iki ve vücudunun çeşitli yerlerinden yara alan okul müdürü, hastaneye kaldırılırken ölmüştür.

Olayın duyulması üzerine, Devrim Ortaokulundaki öğrenciler okulu bırakarak vilayet konağı önüne doğru yürümüşlerdir. Güvenlik kuvvetlerinin önlem alması üzerine bu kez öğrenciler hastaneye yönelmişlerdir.

Devrim Ortaokulu süresiz tatil edilmiş, kent içinde ve hastane çevresinde güvenlik kuvvetleri gerekli önlemleri almışlardır.

Devrim Ortaokulu Müdürü Adnan Beydilli'nin sağ görüşlü olduğu bildirilmektedir.

Tabibler Birliği

(Baştarafı 1. Sayfada) miz için uzun yılların üzüntü kaynağı olabilir. Bugünkü teknolojik düzeyimizde nükleer enerjili santrallerin kurulması sakıncalıdır.»

Türk Tabibleri Birliği Merkez Konseyi olarak tüm basın organlarını nükleer santrallar konusu ile ilgilenmeye çağıran Dr. Atabek, ışınların etkisinde kalan kişilerde sıkıntı, iştahsızlık, yorgunluk belirtilerinin başgösdiğini, daha sonra ise erken ölümlerin, omurilik bozukluğu, merkezi sinir sistemi hastalıkları, deri hastalıkları, kısırlık, lösemi ve kansere yol açtığını bildirmiştir.

Gerekli telefonlar

İstanbul Valiliği	28 60 47
İstanbul Belediye Başkanlığı	28 21 00
Turizm ve Tanıtma Bakanlığı	
İstanbul Bölge Müdürlüğü	45 68 75
Türkiye Seyahat Acenteleri	
Birliği (TURSAB)	48 19 71
İstanbul Emniyet Müd.	27 45 00
İstanbul Trafik Şb. Müd.	61 11 41
İTFAİYE:	
Fatih	21 11 24
Beyoğlu	40 77 77
Bakırköy	71 64 66
Beşiktaş	48 33 84
Kadıköy	38 08 72
Üsküdar	33 04 01
SIHHİ İMDAT:	
Fatih	21 16 95
Beyoğlu	44 49 98
Üsküdar	44 49 98
Sarıyer	44 49 98
İstanbul Müftülüğü	22 40 61
İstanbul Zabıta Müd.	27 55 00
Milli Eğitim Müd.	27 71 00
Beden Terbiyesi İst. Bölge Müd.	45 90 54
T.H.Y. Genel Müd.	46 20 61
T.H.Y. İstanbul Satış Müd.	46 40 17
T.H.Y. İchat Trafik Şefliği	73 71 54
Yeşilköy Hava Limanı Danışma	73 29 20
TCDD. 1. İşletme Müd. (H. Paşa)	36 55 00
TCDD. H. Paşa Danışma	36 04 75
TCDD. Sirkeci Yurtdışı	26 71 10
TCDD. Aksaray Bilet Satış	47 48 54
THY. Bilet Satış (TURŞEN)	26 71 08
Yurtdışı Uçak Biletleri Satış	28 62 32
Deniz Yolları	44 02 07
İstanbul Müzeler Müd.	26 42 40
PTT Arıza	02
PTT Şehirlerarası	03
PTT Milletlerarası	28 48 20
PTT Danışma	01
Haseki Hastahanesi	23 60 00
Cerrahpaşa Hastahanesi	24 19 26
Guraba Hastahanesi	23 32 00
Samatya S. S. Hastahanesi	25 60 20
Esnaf Hastahanesi	26 40 50
Zeynep Kâmil Hastahanesi	33 59 10
Eminönü Kaymakamlığı	22 90 90
Fatih Kaymakamlığı	23 46 67
Bakırköy Kaymakamlığı	71 60 33
Şişli Kaymakamlığı	48 18 54
Beşiktaş Kaymakamlığı	61 00 32
Kadıköy Kaymakamlığı	38 29 31
Eyüp Kaymakamlığı	21 16 64
Zeytinburnu Kaymakamlığı	25 78 37
İstanbul Avcılar Kulübü	49 39 47